

PRENUMERATA MIESIĘCZNA . 440 M
Z dostawą w miejscu lub
przesyłką pocztową . . . 500 M
Za granicą . . . . . 1000 M
REDAKCJA I ADMINISTRACJA:
Lwów, ul. Sokoła 4.
Telef. Red. 15. — Telef. Admin. 291.

NALEŻYTOŚĆ POCZTOWĄ OPŁACONO RYCZAŁEM

CENA NUMERU
POJEDYNCZEGO
20 Mk.

GAZETA

PORANNA

wychodzi codziennie o godz. 6 rano.

Nr. 6387

Lwów, piątek 19 m. ja 1922.

Rok XIII

Minister Skirmunt wyjeżdża z Genui. Wojska polskie wkroczyły na Górny Śląsk?

Wyjazd ministra Skirmunta z Genui.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 18. maja.

(m). Warszawskie koła polityczne otrzymały wiadomość, że min. Skirmunt opuszcza w sobotę, 20. bm. Genuę i w dniu 23. i 24. bm. zabawi w Wiedniu, gdzie oprócz narad z prezydentem Szoberem, odbędzie też konferencję z przedstawi-

cielami Małej Ententy.

Powrót Skirmunta do Warszawy sygnalizowany jest na czwartek 25. bm. i przypuszczalnie w piątek lub w sobotę zda sprawę przed komisją spraw zagr. z przebiegu konferencji genueńskiej.

Anglia wobec odmowy Ameryki.

Pogląd na notę Hughesa.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 18. maja.

(m). Według otrzymanych tu z Londynu wiadomości, ministerstwo spraw zag. zapałuje się na notę sekretarza Stanów Zjedn. Hughesa w sposób następujący: „Jest to rzecz przykra (chodzi o odmowne stanowisko Ameryki. — Przyp. Red.) ale zupełnie oczekiwana. Anglia nie spodziewała się, aby Ameryka mogła nie obstawać przy uznaniu jej praw w Rosji zanim weźmie udział w konferencji”.

UWIĘCZENIE ROZCZAROWAŃ GENUEŃSKICH.

Warszawa, 18. maja.

(m). Dzięki odmownej odpowiedzi Ameryki

w sprawie udziału w konferencji haskiej, uzyskali przewagę w Anglii przeciwnicy L. George'a i konferencji genueńskiej, w pierwszym rzędzie lord Nordclif. Przewaga ta jest widoczna w głosach prasy. „Times“ pisze, że odmowa Ameryki jest ostatecznym ciosem dla konferencji w Hadze. „Pall-Mall-Gazette“ oświadcza, że fakt, iż Stany Zjednoczone nie chcą mieć nic do czynienia z konferencją w Hadze, jest uwięzieniem rozczarowań genueńskich. Genua nie miała powodzenia, a widoki na Hagę nie są wcale różowe.

ki da podstawę do dalszej dyskusji w sprawie udziału Ameryki w konferencji. Słychać, że Ameryka udział swój w konferencji czyni **zawisłym** od dwóch warunków: 1) by w czasie obrad konferencji haskiej nie przyszła do skutku żadna odrębna umowa z rządem sowieckim, 2) by przedstawiciele wysłani na konferencję do Hagi nie mieli nieograniczonych pełnomocnictw, lecz byli jedynie upoważnieni do zdania sprawozdania o uchwałach powziętych przez komisję.

SPÓR CZICZERINA Z DELEGATEM JAPONII.

Warszawa, 18. maja.

(Tel. wł.) Donoszą tu z Genui, że na posiedzeniu komisji politycznej doszło do ostrej wymiany zdań między Cziczerinem a Ishim, delegatem Japonii, który zarzucił armii sowieckiej okrucieństwa i łupiestwa na Dalekim Wschodzie. Prezydent Facta i L. George uspokoili obu zwaśnionych.

JESZCZE SPRAWA GAL. WSCHODNIEJ W GENUI.

Genua, 17. maja.

(PAT.) Na wczorajszym popołudniowym zebraniu pięciu mocarstw zapraszających roztrząsano pytanie, czy należy rozpatrywać w Genui sprawę Galicyi wschodniej i Litwy, które mocarstwa zapraszające na poprzednim swoim zebraniu 10. maja br. postanowiły przedstawić podkomisji politycznej Schanzer zwrócił się w powyższej sprawie z zapytaniem do L. George'a, jako wnioskodawcy poprzedniej uchwały. Odpowiadając, pświadczył L. George, że sprawa Litwy wchodzi w zakres kompetencji Rady Lig. Na rodów. Co do sprawy Galicyi wschodniej zaznaczył L. George, że jakkolwiek podtrzyma je swoje zapatrywanie, iż jest to sprawa wielkiej wagi dla pokoju w Europie, to jednak wobec zmian, jakie zaszły na konferencji genueńskiej uważa, że w Genui sprawą tą zajmować się nie należy. Ostatecznie postanowiono poprzednie decyzje mocarstw zapraszających uchylić i żadnej z powyższych spraw w Genui nie poruszać.

Polska godzi się na projekt czasowej nie-agresyi.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 18. maja.

(m) Informacje otrzymane tu z Genui przez koła rządowe podają, że ostatecznie posiedzenie komisji politycznej z udziałem Rosyi odbędzie się 18. bm. Na tem posiedzeniu załatwi się przyjęcie projektu dla komisji ekspertów w Hadze, ponadto znajdzie się na porzą-

ku projekt paktu czasowej nie-agresyi, do którego projektu Polska zgłosiła przystąpienie, a le zastrzegła sobie pełne utrzymanie w mocy dalej idących zobowiązań traktatu ryskiego. Końcowe posiedzenie plenarne konferencji genueńskiej przewidziane jest na piątek lub sobotę.

Ewentualny udział Ameryki w konferencji w Hadze.

Genua, 17. maja.

(PAT.) Przy końcu plenarnego posiedzenia podkomisji politycznej otrzymał Schanzer tele-

graficzną odpowiedź od sekretarza stanu Hughesa co do udziału Ameryki w konferencji haskiej. Koła angielskie są zdania, że odpowiedź Amery-

Gazeta Bankowa

jest bezsprzecznie najpoważniejszym polskim czasopiśmie ekonomicznym.

Dwa specjalne numery „Gazety Bankowej“ poświęcone „II. Targom Wschodnim“, które odbędą się w czasie od 5. do 15. września 1922, w przygotowaniu do numerów tych przyjmujemy już ogłoszenia we wszystkich językach po zwyczajnych cenach taryfowych. Tłumaczenia na obce języki dokonujemy na życzenie sami. Numery te zostaną wydane i rozesłane w dziesiątkach tysięcy egzemplarzy do wszystkich władz i instytucji rządowych i prywatnych oraz do większych firm przemysłowych i handlowych w kraju i zagranicą.

Administracja **Gazety Bankowej, Lwów, Zimorowicza I. 5.**

Francja wysła zastępców do Hagi — pod warunkiem...

Paryż, 17. maja.

(PAT.) Stanowisko rządu francuskiego wobec projektu konferencji haskiej jest formalnie następujące: Jeżeli obrady w Hadze będą dalszym

ciągami konferencji genueńskiej lub będą miały charakter polityczny, wówczas Francja podobnie jak Stany Zjednoczone nie wyśle na tę konferencję swoich zastępców.

Wojska polskie wkroczyły na Górny Śląsk?

Bielsko, 18 maja.

(Telef.) Wczoraj krążyły tu uporczywe pogłoski, że wojska polskie wkroczyły na G.

Śląsk celem objęcia władzy. Jak się z wiarygodnego źródła dowiadujemy, pogłoski te są wysane z palca.

Obowiązująca waluta na Górnym Śląsku.

Bielsko, 18 maja.

(Telef.) Z poważnego źródła dowiadujemy się, że obowiązującą walutą na G. Śląsku będzie marka niemiecka, a obok niej, marka

poliska będzie uprawnioną, t. zn., że stosunek między marką pol. a niem. będzie ustalony we dług kursu dziennego. Tutejsze koła gospodarcze nie są zadowolone z tego systemu.

Zywność dla głodnych idzie dla czerwonej armii.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 18. maja.

(m). W tutejszych kołach politycznych żywo omawiają wiadomość o wyzyskiwaniu przez rząd sowiecki żywności, przeznaczonej dla głodnych w Rosji na cele aprowizacji armii czerwonej. W ten sposób armia sowiecka zaprowiantowana jest na szereg miesięcy, a liczne gubernie nadwołżańskie

w dalszym ciągu głodują. Dla Polski sprawa ta nie może być obojętną, gdyż przewóz tych produktów korzysta z licznych ulg. Istnieje zamiar wywarcia nacisku na rząd, aby zwrócił uwagę świata cywilizowanego na ten fakt, z zagrożeniem wyciągnięcia ewentualnych konsekwencji.

Założenie polsko-austriackiej Izby handlowej.

Wiedeń, 17. maja.

(PAT.) „N. W. Tageblatt“ zamieszcza sprawozdanie z odczytu dra Juliusza Twardowskiego, wygłoszonego na posiedzeniu Klubu Przemysłowców. Dr. Twardowski przedstawił obecny stan gospodarczy Polski i skuteczne usiłowania dra Michalskiego celem konsolidacji gospodarki finansowej państwa polskiego. W dyskusji zabrał głos przemysłowiec dr. Widmer, który oświadczył, że po tem, co słyszał z ust dra Twardowskiego, na-

leży Polsce zazdrościć ministra skarbu. Przewodniczący dr. Groscher zwrócił uwagę, że rozwój przemysłu polskiego ma także wielkie znaczenie i dla przemysłu austriackiego, ponieważ gospodarcze podniesienie się Polski ożywi także przemysł austriacki. W szczególności powitał dr. Groscher założenie polsko-austriackiej Izby handlowej i zaapelował do obecnych przemysłowców aby dążenia tej Izby popierali.

DWA MILIARDY NA BUDOWĘ SZKÓL.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 18. maja.

(m). W związku z uchwaloną przez Sejm uchwałą o budowie szkół, rząd wyasygnował na ten cel dwa miliardy mk. i roboty przy budowie szkół mają być niebawem rozpoczęte.

PREZES HANDL. DELEG. ROS. W BIELSKU.

Bielsko, 18 maja.

(Telef.) Przed kilku dniami odwiedził Bielsko **Gorczałow**, prezes handl. del. ros. w Polsce wraz ze swymi rzeczoznawcami celem zakupu towarów dla odbudowy Rosji. Gorczałow został dokładnie poinformowany o tutejszym przemyśle żelaznym i tekstylnym i miał sposobność obznajomić się dokładnie z produkcją tutejszych fabryk. Odwiedził też niektóre z tych na wniosek tut. handl. Banku polsk. i z gronem przemysłowców omówił warunki, na podstawie których Rosya nawiąże stosunki z Polską.

SPRAWA WYTYCZENIA LINII DEMARKACYJNEJ POLSKO - LITEWSKIEJ.

Genewa, 17. maja.

(PAT.) Wczoraj w południe odbyła Rada Ligi Narodów posiedzenie publiczne w sprawie strefy neutralnej polsko-litewskiej, więźniów polskich w Kownie i wydalonych z Wilna Litwinów. Hymans referował stan sprawy strefy neutralnej i zalecał obu stronom stosowanie zasady współzależności względem wykroczeń politycznych. Askenazy powołując się na złożone przez się w ostatnim tygodniu trzy odnośne memoriały, podkreślił, że w sprawie likwidacji strefy neutralnej zapadła w styczniu br. uchwała Rady Ligi Narodów, przyjęta przez Polskę, odrzucona zaś przez Litwę. Wskazując na konieczność niezwłocznej realizacji tej uchwały, żądał Askenazy wystąpienia w tym celu natychmiast przez Radę Ligi komisji do wytyczenia na miejscu linii demarkacyjnej.

BENESZ AMBASADOREM WE FRANCYI.

Preszburg, 17. maja.

(A.W.) Tut. organ stronnictwa ks. Hlinki pisze, że tekę ministra spraw zagranicznych Czechosłowacyi obejmie po Beneszu poseł czeski w Paryżu. Benesz zaś mianowany zostanie ambasadorem w stolicy Francji.

O USTAPIENIE OBECNEGO RZĄDU ANGLIJSKIEGO.

Wiedeń, 18. maja.

(Telef.) Z Londynu donoszą, że w Izbie gmin obradowano wczoraj nad votum zaufania dla rządu. Na ławach opozycji rozległy się krzyki za ustąpieniem obecnego rządu, a w Izbie lordów przyjęto taki wniosek większością 2 głosów. Wedle zwyczajów angielskich, rząd nie jest obowiązany do ustąpienia w tym wypadku, jednak Chamberlain złoży dziś Radzie gabin. odpowiednie oświadczenie

BERLIŃSCY „OBROŃCY“ W DRODZE DO MOSKWY.

Berlin, 18. maja.

(Tel. wł.) Obrońcy rosyjskich socjal-rewolucjonistów wyjechali dziś do Moskwy, m. in. Rosenfeld i Liebknecht. Funkcję oskarżyciela obejmie Radek.

ŚWIĘTO NA CZEŚĆ EMIGRACJI POLSKIEJ W AMERYCE.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 18. maja.

(m). W sobotę, 20. bm. odbędzie się na cześć emigracji polskiej w Ameryce uroczystość, w której wezmą udział wszystkie szkoły, a premier Ponikowski ogłosi specjalną odezwę do Polaków amerykańskich.

CZESI ODDALAJĄ ROBOTNIKÓW POLSKICH.

Kraków, 17. maja.

(Tel. wł.) (p.) Z czeskiej części Śląska donoszą że z powodu zastojów w górnictwie, hutnictwie i przemyśle metalowym kilka tysięcy robotników polskich, pracujących w przedsiębiorstwach tych przemysłów, znajdujących się na terenie czeskiej części Śląska, zwolnionych będzie od pracy. We Frysztaku naprzykład już zwolniono około 1000 ludzi.

Wszyscy ci robotnicy, pozbawieni pracy na obczyźnie mają być odstawieni na terytorium Polski. Urząd pośrednictwa pracy już podjął akcję celem znalezienia zarobku dla tych emigrantów.

O POSADY DLA INWALIDÓW.

Warszawa, 17. maja.

(PAT.) Minister spraw wewnętrznych zarządził, aby instytucje samorządowe przyznały pierwszeństwo przy obsadzaniu wolnych posad urzędników samorządowych inwalidom wogóle, o ile kandydaci posiadają dostateczne kwalifikacje. Organa kierownicze instytucji samorządowych obowiązane są na wezwanie właściwego Państwowego Urzędu pośrednictwa pracy zawiadomić ten urząd o każdej wolnej posadzie urzędnika kancelaryjnego i manipulacyjnego (siły pomocnicze). O ile w ciągu 10 dni po wysłaniu zawiadomienia do instytucji samorządowej nie zgłosi się inwalida mający dostateczne kwalifikacje do objęcia posady, instytucja samorządowa według swego uznania obsadzi wolną posadę w myśl ogólnego statutu.

BUCIKIsłynnej fabryki
F. L. POPPER
otrzymała firma**Gabryel Stark**
Lwów, pl. Maryacki 11. 5733

Z posiedzenia Izby handlowo-przemysłowej.

Lwów, 18 maja.

(§) Wczorajsze posiedzenie Izby, któremu przewodniczył prezyd. Izby p. Leop. Baczewski, rozpoczęło się odczytaniem sprawozdań przez dyr. pp. Tennera i dra Trawińskiego. W dyskusji nad sprawozdaniami r. Wixel zajął się na bardzo skromne i zupełnie niewystarczające wyposażenie lwowskiej sieci telefonicznej i domagał się we wniosku nagłym, by Izba zażądała od minist. poczt i telegraf. oraz minist. skarbu znaczniejszych kredytów na rozbudowę sieci telefonicznej. Po wyjaśnieniu prez. Baczewskiego, iż Izba ma informację, że z dniem 1 lipca sieć telefoniczna we Lwowie obejmie przedsiębiorstwo szwedzkie, wniosek r. Wixla przyjęto z poprawką prez. Baczewskiego, poczem obydwa sprawozdania przyjęto do wiadomości.

Z kolei st. ref. dr. Wachtel przedstawił opinię w sprawie projektu ustawy o dniach świątecznych w myśl uchwał ankiety, która przed kilkoma tygodniami obradowała w Izbie, o czym w swoim czasie donosiliśmy obszernie.

Wnioski te uchwalono, poczem konsulent dr. Mund przedstawił opinię w sprawie projektu ustawy o Radzie Stanu, która składałaby się w połowie z urzędników, a w połowie z wybranych obywateli i miałyby za zadanie zaopiniowanie projektów ustaw przed ich wpływaniem do Sejmu.

W myśl jednogłośnej uchwały sekcji przemysłowej, sekcji handlowej i wywodów referenta Izba oświadczyła się przeciw stworzeniu Rady Stanu, jako instytucji zupełnie zbytecznej. Równocześnie Izba domaga się powołania instytucji gospodarczych do współpracy z władzami państwowymi w kierowaniu życiem gospodarczym.

R. Kiesler poruszył we wniosku nagłym sprawę zamierzonego podwyższenia taryf towarowych na kolejach. Po przemówieniu r. dra Horowitza, wyjaśnieniach dyr. Tennera, który zawiadomił Izbę, że w sprawie tej odbędzie się dnia 23 maja w Warszawie posiedzenie Komitetu taryfowego, wicepr. Thoma. r. Wekslera i Frenkla, uchwalono w myśl wniosku r. Kieslera, by przed wyjazdem delegata Izby do Warszawy, nad sprawą tą obradowała komisja kolejowa.

Również w myśl wniosku r. Kieslera uchwalono po zasięgnięciu opinii obu sekcji: Izba zażąda od rządu wprowadzenia tzw. urzędów pojedynczych dla rozstrzygnięcia sporów, wynikłych ze stosunku handlowego.

W myśl wniosku r. Eisensteina polecono prezydium, by wszystkie słabe strony ustawy o podatku przemysłowym ujęto w memoriał i przedłożyło minist. skarbu. Odbyła się jeszcze dyskusja spirytusowa, w której przemawiali rr. Nick i Kiesler, poczem posiedzenie zamknięto.

Pomoc zdemobilizowanym oficerom.

Lwów, 18 maja.

Komitet obywatelski, zajmujący się niesieniem pomocy zdemobilizowanym oficerom, odbył onegdaj posiedzenie pod przewodnictwem prez. J. Dembowskiego. Akcja komitetu zakreśla coraz szersze rozmiary. Prawdopodobnie najpóźniej do tygodnia będzie otwarte schronisko, które zapewni około sześćdziesięciu zdemobilizowanym oficerom przynajmniej dach nad głową. W miarę mo-

żności będzie urządzona w schronisku kuchnia do wydawania wspólnych obiadów i wieczerzy. Na razie z powodu zbyt skromnych funduszy, jakimi rozporządza komitet, musiano ograniczyć się jedynie do wydawania śniadań.

Wiele troski poświęca komitet kwestyi odzieżowej, a więc dostarczaniu potrzebującym ubrania, bielizny i obuwi. W wypadkach nagłej potrzeby, śpieszy też komitet z doraźną pomocą pieniężną.

Wszystko to jednak pochłania olbrzymie sumy i zachodzi obawa, że w niedługim czasie ko-

mitet znajdzie się w krytycznym położeniu, jeśli całe społeczeństwo nie pośpieszy z wydatną pomocą celem podtrzymania tej tak potrzebnej i pożytecznej akcji.

Mają być też niebawem zawiązane pomocnicze komitety w województwach: stanisławowskim i tarnopolskim, które będą działały równoległe z komitetem lwowskim w stałym z nim porozumieniu.

Sprawą pomocy zdemobilizowanym oficerom zajęły się również sfery ziemlańskie. Ponieważ urządzenie kursu gospodarczego okazało się na razie niemożliwym i otwarcie takiego kursu musiano odroczyć do jesieni, przeto w kołach ziemian powstała zdrowa myśl, aby tymczasem przyjmować zgłaszających się kandydatów na praktykę gospodarską na wsi. Sprawą tą zająć się ma Zjednoczenie Ziemian.

Wszelkich informacji w sprawie pomocy zdemobilizowanym oficerom udziela Biuro Komitetu pomocy w Województwie (4 p. drzwi Nr. 248), gdzie też — zarówno jak w administracjach dzierżników można składać datki na ten piękny i szlachetny cel.

Zakończenie strajku aptekarskiego.

Lwów, 18 maja.

(a) Po przeszło tygodniowym bezrobociu, pracownicy farmaceutyczni powrócili w dniu wczorajszym do pracy.

Na zaproszenie inspektora farmaceutycznego r. Włodzimierskiego odbyło się we wtorek wieczorem posiedzenie reprezentantów obu stron, na którym delegaci pracowników przyjęli warunki pracodawców, postawione na poprzednich konferencjach.

Prócz kwestyi wynagrodzenia, osiągnięto też porozumienie w innych sprawach.

Zakończenie bezrobocia w aptekach powitać należy z zadowoleniem, w ostatnich dniach bowiem strajk dawał się odczuwać nie tylko stronom interesowanym, lecz i publiczności.

„Kuzynka z Honolulu“

opretka w 3 aktach E. Kümmekego.

(Premiera w „Nowościach“).

Lwów, 18 maja.

W dawnej sali „Colosseum Hermanów“ odbyły echa przeszłości, szepcząc zdumione: „Co to jest?... Czyżby znów?... Tak wiele przecież zmieniło się od tego czasu, gdy ze scenki spędzono linoskoczków, akrobatów, bruchomowców i prestidigitatorów, a na frontonie gmachu wypisano poważne, szanowne i budzące zaufanie słowa: „Miejski teatr Nowości“...

A jednak... pytanie to cisnęło się również na usta widzów i słuchaczy, którym kazano podziwiać operetkę, przeniesioną, jakby przez pomyłkę, z jakiegoś teatryku czy ogródka berlińskiego na scenę naszych „Nowości“.

Publiczność z cierpliwością słuchała banalnych, zużytych dowcipów, wplecionych w nudne, lałowe libretto, operujące starymi jak świat pomysłami sztuczki, obliczonymi chyba na zabawienie „przedmieścia“... Libretto okraszała muzyka, pełna reminiscencji, aż nazbyt jaskrawych, grabna jednak, miejscami nawet ciekawa, podana atoli w tak homeopatycznych dawkach (wina czerwonego ołówka, który aż nazbyt gorliwie pełnił swe miszeryckie funkcje u partycji!) iż punkt ciężkości przesunął się na bardzo prozaiczną „prozę“ libretta. Artyści mieli więc trudne i niewdzięczne zadania do spełnienia, wywiązali

się zaś z nich — w miarę możliwości — dobrze, ożywiając bezduszne i beznurysne manekiny i krzesząc z naciągniętych, sztucznych sytuacji iskierki humoru oraz wesołości...

Udawało się to zwłaszcza p. Kasprowicowej, owej zawsze niezawodnej reprezentantce „starej gwardyi“, która każdorazowo swym zjawieniem się na scenie pobudzała do wesołości, tańcem zaś i scenami na śmierć „Habakuka“ rozpetala salwy śmiechu i huragan długo niemiłkających oklasków. Były to jednak jedyne jasne punkty na beznadziejnie szarem tle... Ani bowiem p. Kowalskiemu ani p. Oledzkiemu, reprezentującym żywioł komiczny w operetce, nie udało się tym razem efektów tych osiągnąć. Wina to jednak młdych i bezbarwnych postaci libretta — nie zaś artystów.

Z pośród przedstawicieli ról „poważniejszych“ na plan pierwszy wysunęła się p. Halina Rapacka. Spowiła ona rolę Lili czarem takiego urroku, wyglądała zaś (zwłaszcza w II akcie) tak zjawiskowo, iż pociągała widza, który musiał podziwiać wdzięk i lekkość a przytem niezwykłą słodycz kreacji. P. Brzeska i p. Kuligowski ratowali sytuację głosem i rutyną sceniczną. Drugoplanowe role spoczywały w rękach p. Żurek-Wolfsthalowej, oraz pp. Szmidta, Bojanowskiego i Szymańskiego.

Orkiestra pod batutą p. Wojnarowicza grała na ogół składnie, brzmienie jej pozostawiało natomiast wiele do życzenia. Ewolucje baletowe pomysłu p. Faliszewskiego zadowolowały pod każdym

względem. Reżyserję prowadził sprawnie i jak zwykle pomysłowo p. Kuligowski.

Przereklamowane stanowczo w komunikatach teatralnych dekoracje zawiadły oczekiwania. W akcie I. pstrokaczna, wśród której klóciły się jaskrawe plamy czerwieni i błękitu. Przesadny i niesmaczny przepych tła tylnego pozostawał w sprzeczności z prymitywem „pałacu“ Juli de Weert. Arkady z lewej strony wiodły do jakiejś „Arkady“ pełnej zieleni kwiecia — niekonsekwentnie jednak zestawionej z prospektem głównym. Czerwono-zielone, migotliwe oświetlenie nie mogło wyczarować barw wieczoru i nocy. Fenomenem astronomicznym był dwukrotnie wschodzący księżyc! W prymitywnej prezentacji sceny (akt II) brali udział artyści, borykając się z nieposłusznymi kulisami aż nazbyt widocznie. Tęczowe efekty w akcie III można było sobie darować.

Zapewne prymitywne urządzenie sceny „Nowości“ uniemożliwia akcję na większą skalę... POCO jednak w takim razie szumnie zapowiedzi!... Prymityw często lepszy od niesmacznej a zawadzącej przesady...

Poco zresztą cała ta operetka... Chyba na niedzielną przedstawienie dla „przedmieścia“...

Szkoda na to czasu, pieniędzy a przede wszystkim pracy artystów.

Dr. Juliusz Balicki.

45 RYNEK	HURTOWNIA TOWARÓW TEKSTYLNICH PRZY CENTRALI AGENTUR HANDLU NA WSCHODZIE otworzyła sklep detaliczny	45 RYNEK
w rynku I. 45 (róg ul. Grodzickich) (obok handlu WP. Schubutha)		
45 RYNEK	Poleca: Angielskie welny na ubrania i kostjomy, zefiry na koszule i bluzki, oxfordy, płótna krajowe i zagraniczne, korty, cajtgi oraz wszelkie wyroby bawełniane po cenach ściśle fabrycznych.	45 RYNEK
5730		

Lwów miastem ogrodów.

Nowe wielkie roboty plantacyjne. — Założenie wzorowych plantacji na placach Bernardyńskim, Dominikańskim i Strzeleckim. — Otoczenie kościoła św. Elżbiety ogrodem.

Lwów, 18. maja.

Wojna obeszła się z plantacjami naszymi po barbarzyńsku. Ustawiczne postoje i przemarsze wojsk, a także zdziczenie pewnej części młodzieży i dorosłych mieszkańców dały się bardzo boleśnie odczuć stanowiąc plantacji miejskich.

Skrajnym tego przykładem jest plac Bernardyński. Plantacje na tym placu zaniedbane już szereg lat przed wojną, przemienily się przez czas wojny w pustkowie, na którym sterczało kilka chorych drzew.

Ogólne sarkanie publiczności na ten stan rzeczy skłoniło wreszcie decydujące czynniki do zajęcia się tą sprawą.

Wedle projektu, opracowanego przez dyrektora dep. techn. magistratu p. Łużckiego, skwer na placu Bernardyńskim zostanie rozszerzony kosztem przyległych pasm ulicznych, dotąd zbyt szeroki.

W środku skweru zostanie założone rondo naprzeciw gmachu D. O. K. W rondzie stanie szereg ławek, a środkowa część jest przeznaczona dla orkiestry, która co tygodnia będzie koncertować. Przez sam środek koła przechodzi 6 prostych ścieżek dla komunikacji publicznej.

W ten sposób zrywa się już zdecydowanie z przedłużo żyjącym poromantycznym stylem „prelowym“ w ogrodnictwie.

Drugą plantacją, do założenia której wkrótce

przystąpi zarząd miejski, są grunta po budowłach przed kościołem OO. Dominikanów, gdzie reszta gruzów niewywieziona przez przedsiębiorcę będzie użyta do usypania tarasu o formach ściśle architektonicznych.

Rozpoczną się też roboty na pl. Strzeleckim w części dolnej przed gmachem Izby rękodzielniczej i na samej górze przed frontem strażnicy pożarnej.

Jednocześnie są w toku roboty ogrodnicze dookoła kościoła św. Elżbiety. Plac ten był jednym wielkim śmietniskiem, ku zgorszeniu ludzi obcych przyjeżdżających do Lwowa.

Dzięki uczynności prezesa dyr. kolei p. Barwicza i bezinteresownej pracy naszych dzielnych kolejarzy-warsztatowców stanęło dookoła placu ogrodzenie z rur płomienych z lokomotyw.

Plac cały, wedle projektu, podzielony jest prostolinijnymi ścieżkami na szereg umiarowych pól, które pozostają w ścisłym związku z głównymi osiami kościoła. Otrzyma on ściśle architektoniczny charakter, podkreślony przez zastosowanie żywopłotów i szeregu drzew ciętych.

Miejmy nadzieję, że prace te są początkiem ponownego umiłowania zieleni w mieście naszym i rozszerzenia twórczości na rozległych gruntach miejskich, na których niezapomniane zasługi położył ś. p. Röring.

Polski Związek Inteligencji.

Lwów, 18 maja.

Dnia 9 maja br. odbyło się Walne zgromadzenie konstytuujące nowo powstałego Polskiego Związku Inteligencji we Lwowie. W zgromadzeniu wzięły udział przez delegatów następujące stowarzyszenia i związki: Towarzystwo lekarzy polskich, Oddział małego polski Związku banków we Lwowie, Polskie Towarzystwo prawnicze we Lwowie, Polski Związek urzędników instytucji finansowych we Lwowie, Lwowskie Towarzystwo Lekarskie, Zawodowy Związek literatów polskich, Związek sędziów Małopolski, Koło literacko-artystyczne, Związek Ziemian, Towarzystwo Nauczycieli Szkół Wyższych, Zjednoczenie polskich chrześcijańskich Towarzystw kobiecych, Koło Polek, Związek Stowarzyszeń urzędników z akademickim wykształceniem, Towarzystwo muzyczne, Polskie Towarzystwo politechniczne, Związek adwokatów polskich. Celem Związku według statutu: a) wzmocnienie znaczenia czynnika intelektualnego w społeczeństwie i Państwie, tudzież krzewienie wśród społeczeństwa poznania nowożytnego życia państwowego, narodowego, gospodarczego, społecznego i kulturalnego; b) wszechstronne podniesienie warstw inteligencji polskiej oraz zapewnienie jej należnych praw i wpływów w społeczeństwie; c) zastępstwo, obrona i popieranie interesów

idealnych i materialnych inteligencji oraz ułatwienie jej warunków życia kulturalnego; d) popieranie należących do Związku stowarzyszeń w ich dążeniach zawodowych; e) pomoc kształcącej się młodzieży.

W skład Zarządu weszły osoby następujące: Prezes: Prof. dr. Juliusz Makarewicz, wiceprezesi: Stanisław Rybicki i Eleonora ks. Lubomirska, członkowie: dr. Bruno Blumenfeld, dr. Antoni Dziędziewicz, rektor M. Huber, Emilia Jędrzejowiczowa, Ignacy Korzeniowski, Michał Rolle, Mieczysław Rosowski, prof. dr. Włodz. Sieradzki, dr. Witold Starzyński, dr. Marcin Szarski, prof. dr. Ernest Till, prof. Mieczysław Tarnawski, dyr. Karol Zagajewski.

Stowarzyszenia lub Związki chcące przystąpić do Polskiego Związku inteligencji, zechcą przesłać swe zgłoszenia (pisemne) na ręce prezesa Makarewicza (Mochackiego 58). Zgłoszenia osób fizycznych, które tworzyć będą osobne koło, przez podpisy dwu członków Polskiego Związku intel.

Wkładka osób fizycznych wynosi dwadzieścia marek miesięcznie, stowarzyszeń liczących do stu członków — dwieście marek mies., stowarzyszeń liczących ponad sto członków — czterysta marek miesięcznie. Statut Polskiego Związku Inteligencji przeglądać można w kancelaryi adw. dra Bruna Blumenfelda (ul. Bielowskiego 3).

Inspekcja ministeryalna w okr. Izby skarbowej lwowskiej.

Lwów, 18 maja

(p.) W związku z będącą w toku reorganizacją urzędów skarbowych i redukcją urzędników, w dniach od 9 do 14 bm. wiceminister skarbu p. Markowski w towarzystwie dyrektora departamentu ministerstwa skarbu p. Wiesenberga, urządził objazd inspekcyjny okręgu Izby skarbowej lwowskiej. Inspekcja miała na celu zbadanie, o ile działalność Izby skarbowej i podległych jej urzędów przystosowana jest do przepisów organizacyjnych dla władz i urzędów skarbowych w Małopolsce z r. 1919, czy i jakie zmiany organizacyjne w urzędach tych poczynićby należało, jaką wreszcie jest sprawność i wydajność pracy w tych urzędach. Inspekcją ustaliła, że około 60 kas skarbowych należałoby skasować, po nieważ znalezione po 2 kasy skarbowe w jednym powiecie, podczas gdy według statutu organizacyjnego, obowiązującego w b. Kongresówce, uznano za wystarczającą 1 kasę skarbową w siedzibie Inspektoratu skarbowego.

Na marginesie.

ŚWIADECTWO UBÓSTWA.

Lwów, 18. maja.

„Niniejszem pozwalamy sobie zawiadomić WP. że dnia 16. bm. o godz. 10 rano odbędzie się licytacja ruchomości po śp. Gabryeli Zapolskiej. Zarząd Hali Aukcyjnej, Lwów, Akademicka 3.“

Takie „zaproszenie“ rzuciła poczta wczorajsza na biurko redakcyjne. Zaisie trudno opowiadać zdanie, że w mieście naszym nie znalazła się żadna instytucja kulturalna, żaden „przybytek“, któryby potrafił i chciał dać schronienie pamiętkom po jednym z największych naszych talentów pisarskich, po autorce, która połowę prawie życia spędziła w naszym mieście i z niem wielu była złączona węzłami. Skoro myśl rzucana przez podpisanego stworzenia muzeum teatralnego im. Zapolskiej nie mogło znaleźć rzeczywistnienia (bo się nikt nią nie zainteresował! — przyp. zec.) — to przynajmniej powinny się być znalezione czynniki, któreby nie pozwoliły, by drogocenne zbiory wybitnej autorki poszły na... bęben!

Naprawdę rumieniec wstydu oblewa, gdy się czyta to zawiadomienie.

Całkiem bowiem zrozumiałe, że zamożna rodzina śp. Zapolskiej, która niejednokrotnie pozwałała wielkiej autorce klepać biedę, dziś zlatuje się po... spadek, — ale wprost pojąć nie można, że nie znalazł się nikt w mieście naszym, kto by pomyślał o ocaleniu tych drogich i cennych pamiątek, chociażby dla jakiegoś muzeum.

Poszły między dorobkiewiczów i „noworiszów“ i ozdabiając „salon“ współczesnego parweniusza, zapewne nieraz wywołują ducha autorki, która z za grobu — jej tylko właściwym spojrzeniem — ogarnia te środowiska i może po raz pierwszy z żalem i wyrzutem spojrzeć w stronę miasta, które tą „aukcją“ wczorajszą wystawiło sobie świadectwo ubóstwa... (J. g.)

NADESLANE.

WIELKA KAPITAŁU

Pół wielkiego domu 2-piętrowego we Lwowie, w śródmieściu, przy ul. Wałowej l. 25, jest natychmiast do sprzedania. Oferty przyjmuje adwokat Tucki, Lwów, Szopena 5. II p. Pośrednictwo wykluczone. 5745

Dr. Bernard KAPELNER
ordynuje jak lat ubiegłych 5389
w Marienbadzie „Dom BRISTOL“

Apollo.

Dz.ś PREMIERA. Ludzie bezbożni („Godless Men“)

dramat w 6 aktach. W roli głównej uroczą **HELENA CHADWICK**. — Prześliczne zdjęcia wytwórni amerykańskiej Goldwyn. — Nadprogramowo: Aktualne zdjęcia z konferencji międzynarodowej w GENUI. 3888

KINO LEW. Dziś w czwartek dnia 18. bm. **PREMIERA!**
W lochach Księgarni dramat w 5-ciu aktach, II, część z uroczą **LEAH BARD**. 3887

Nieforunny Rinaldo-Rinaldini.

(Echo „zbrodni“ bolestraszyckiej).

Przemyśl, 16 maja.

Z kół obywatelskich Przemyśla donoszą nam:

Tajemnicza afara „klubu anarchistów“, wywołująca w całym powiecie niesłychaną sensację, wyjaśnia się powoli. Potworne „po głoski“ na temat szeregu „zbrodni“, dokonanych rzekomo przez 18-letniego Jerzego Kadena z Żurawicy, przedstawiają się w następującym świetle:

Powodem sensacyjnych epizodów w Bolestraszyckach był poprostu sztubacki żart histerycznego niedorośtka, dokonany z iście kinowymi akcesoryami.

Młodziak Rinaldo, syn poważnej i cenionej w kraju rodziny ziemiańskiej, wychowanek słynnej szkoły jezuickiej w Feldkirch w Tyrolu, Jerzy Kaden wróciwszy zeszłego roku (jeszcze jako uczeń gimnazjalny) z plebiscytu śląskiego, począł objawiać symptomy wyraźnej histeryi, względnie manii prześladowczej, spowodowanej widocznie przejściem na terenie plebiscytowym.

Z końcem ubiegłego miesiąca zaaranżował między innymi niepoczytalny żart z sąsiadującym z Żurawicą dworem Zajązdkowskich w Bolestraszyckach, a w skombinowanym naiwnie napadzie „anarchistów“ odgrywał równocześnie dwie role, jako napastnik i jako obrońca. W nocy podrzucał listy rzekomego klubu anarchistów, w dzień zaś obmyślał z młodym Zajązdkowskim plany obrony dworu!!

W dniu krytycznym przybył w towarzystwie paru osób konno do Bolestraszyck i sprawdził naocznie przybycie żandarmeryi i agentów z psem policyjnym, poczem w parę godzin później uzbrojony w zdobytą na plebiscycie granat i rewolwer z karnawałową maską w kieszeni podkrał się na miejsce policyjnej zasadzki, gdzie go przytrzymało.

Również i pogłoski o rzekomych długach karcianych nie sprawdzają się.

Toczące się zresztą w tej sprawie śledztwo wyjaśni wkrótce całą sensacyjną sprawę.

Milionowe fałszerstwo leków aptecznych.

Przedstawiciel firmy berlińskiej grasuje we Lwowie i Krakowie. — Wszędzie antypiryna. — Rok pokuty.

Lwów, 18 maja.

(P) Niedawno objeżdżał Lwów i Kraków niejaki Roman Kostecki, kandydat farmacji, a przedstawiając się jako współwłaściciel i zastępca fabryki chemikaliów w Berlinie firmy C. M. Toerste, przyjmował w setki tysięcy idące zamówienia na dostawę artykułów aptecznych, w pierwszej linii chininy i kodeiny.

Jednakowoż po zbadaniu dostawione przez Kosteckiego leki okazały się sfałszowane. Chinina była zwykłą antypiryną z małą tylko domieszką chlorowodoru chininy, to samo kodeina okazała się antypiryną z małym dodatkiem fosforu kodeiny.

Inne leki były też fałszyfikatami zrobionymi z tańszych artykułów.

Z tego powodu przeciwko oszustowi po-

List z Gdańska.

(Korespondencja własna „Gaz. Porannej“).

Gdańsk, w maju.

Gimnazjum polskie. — Święto Konstytucyj 3. Maja. — Z życia Polonii. — Na pograniczu dwóch wrogich żywiołów. — Opinie gdańskich kupców i przemysłowców na temat polsko-gdańskiej przyszłości.

Obrzymi w swych skutkach i doniosłości na przyszłość fakt: wśród morza wrogich nam najbardziej żywiołów, na północno-zachodnim skrawku ziemi sztucznie wykreślonej z organicznej części Rzeczypospolitej Polskiej — w Gdańsku, w siedzibie najzacieklej walczącej hakaty powstaje polska placówka kulturalna, powstaje gimnazjum polskie.

Dzięki inicjatywie najlepszych obywateli, między nimi Stanisława Przybyszewskiego, zrodziło się to dzieło. Na gorący apel Ministra odpowiedziało społeczeństwo polskie w Polsce i na obczyźnie tak, jak się tego można było spodziewać: hojnie sypnęło markami; z radosnym szaleństwem wpływają ofiarnie krocie do skarbcza tut. Macierzy Szkolnej.

Psie figle płatała nam z tej okazji hakata. Dzieciom polskim nie chciano wydawać świadectw i tysiące przeszło piętrząca by-

le ich tylko zniechęcić do polskiej uczelni. Nie na wiele się to jednak przydało. Cała Polonia tutejsza zapisała swe dzieci do polskiego gimnazjum. Nadszedł wreszcie dzień egzaminów wstępnych. Kurytarze gmachu szczerze zapełnione publicznością wraz z uczniami. Wszystko dziwnie wzruszone. Słyszony się przeważnie język... niemiecki lub ciężko okaleczony polski w kaszubskim narzeczu.

I dziw bierze, gdy się słyszy wywoływane niemieckie nazwiska i imiona, gdy się słyszy niemieckie pytania i odpowiedzi, dziw bierze, że to najzarliwsi, najgorętsi polscy patrioci.

Wstępny egzamin do „sexty“: kilkanaście słowych główek chłopców i dziewcząt, pochylonych nad kajetami. Niemieckie poszło już dobrze. Idą rachunki; sprawa trudniejsza. Mał = razy, geteilt = podzielony, podwójny wysiłek młodocianych rachmistrzów: trzeba tłumaczyć i rachować. Kilku z egzaminowanych, widząc, że z dyktatu polskiego nie wybrną, piszą na zeszytach zamiast dyktanda: „Ich kann nicht polnisch“. Nie umiesz, dziecię kochane, ale chcesz się kochanej ojczystej mowy nauczyć. Obrazki wzruszające. A na to wszystko spogląda zdumiona, wściekła hakata: bo oto widzi nowy „Cud nad Wisłą“.

W następnym liście podam dalsze szczegóły. odnoszące się do polskiego gimnazjum

szkodowane na krocie tysięcy firmy wniosły do sądu w Krakowie, gdzie Kostecki stale zamieszkuje, doniesienie karne, zaś onegdaj po przeprowadzonej rozprawie trybunał zasądził go na rok ciężkiego więzienia.

Obecny stan teatru lwowskiego.

Lwów, 18. maja.

Pod tym tytułem zagał we wtorek staraniem „Związku liter.“ w sali Kasyna i Koła Lit. dyskusję red. Jampolski, omawiając z dużą miarą i rezerwą ogólnikowo stosunki repertuarowe, zespołu i reżyserii w dzisiejszych teatrach — jako dalszy ciąg dyskusji zapoczątkowanej na wieczorze, poświęconym omawianiu dramatu „O skibę“, którą zagał red. Geszwind. Po zagajeniu red. Jampolskiego, odbyła się dyskusja, która nie zawsze dotykała istotnych spraw, związanych z poziomem i rozwojem naszych teatrów, która jednak wyłazała, że wszystkim czynnikom związanym ze sceną naprawdę na jej rozwoju zależy. Na czoło wszystkich postulatów wysunęła się niezbędność twórczego reżysera i konieczność nadania skrytykowanego charakteru Teatrowi Małemu. — W dyskusji, która przeciągnęła się do późnocy, brał udział prócz referenta pp.: Gawlikowski, Geszwind, Jedlicz, Kucharski, Krzyżanowski, Parandowski i i., z art. dram. Larewicz i Tański. Byłoby pożądane, aby następne i bezspornie pozytywne dyskusje teatralne obracały się około tematów bardziej konkretnych i nie obracały się w ramach ogólnikowych, polegających na stereotypowym „pro“ i „contra“.

Z sali koncertowej.

Lwów, 18. maja.

Koncerty, z których czysty dochód przeznaczony jest na cele dobroczynne, nie cieszą się we Lwowie specjalną frekwencją. Dlaczego tak — trudno dociec. Ciekawe: mogą w nich współdziałać najwybitniejsze siły, które na swój własny koncert potrafią ściągnąć tłumy, jeśli wystąpią w koncercie na cele dobroczynne, przestają być atrakcją. Rzecz to dziwna, naprawdą dziwna, omaal nie dająca się wytłómaczyć.

Podobny los spotkał i wczorajszy koncert, z którego dochód przeznaczono na tak piękną i aktualny cel, jakim jest dla Lwowa zamierzona budowa kaplicy Orłąt. Przykre, faktycznie przykre, tem więcej, że współdziałal tej miary artystów, co p. Zofia Drexler-Pasławska, pp. Cetner i Weber mógł stanowić rękojmię, że koncert będzie

w Gdańsku. Sprawę tą powinno mieć społeczeństwo polskie w kraju stale na oku i szczerze się nią zajmować.

Święto Konstytucyj 3. Maja obchodzili tutejsza Polonia bardzo uroczystie. Na gmachu Dyrekcji kolej. zawieszono po raz pierwszy oficjalnie chorągiew o barwach Państwa. Również zagraniczne konsulatory wywiesiły swe sztandary. Dnia 3. Maja odbyło się solenne nabożeństwo w kościele św. Józefa, na którym był obecny minister polski p. Pluciński, cały korpus urzędniczy polski, przedstawiciele obcych mocarstw i gdańskie-go Senatu, oddział polskiej marynarki i prawie cała Polonia.

Oddział marynarzy utrzymywał szpalerem porządek w kościele. Po nabożeństwie przemówił krótko, lecz dosadnie, do oddziału marynarzy minister Pluciński, oddając im w opiekę obronę honoru Rzeczypospolitej w Gdańsku i wnosząc okrzyki na cześć Rzeczypospolitej i Naczelnika Państwa.

W niedzielę urządzono na uczczenie rocznicy wieczór z urozmaiconym programem. Społeczeństwo w kraju zbyt mało zdaje sobie sprawy z istoty i znaczenia Gdańska dla Polski. Dziś już liczyć się trzeba z tym faktem, że Gdańsk jako buforowe państewko, o pokroju bolszewicko-operetkowym przyłącza się i łączy organicznie albo z Niemcami albo z Polską, z kim — to zależy od nas, od naszej pracy twórczej od naszej inicja-

Były arcyksiążę austriacki — kasyerem.

Wiedeń, w maju.

Były arcyksiążę austriacki Leopold Woffling walczy już od wielu lat z nędzą. Z niezwykłą energią usiłuje ten człowiek 54 letni stworzyć sobie nową mieszczańską egzystencję. Był aktorem, agentem asekuracyjnym, akwizytorem anon-sów i nauczycielem języków.

Wszystkie te zajęcia nie wystarczyły jednak by go ochronić od głodu. Lekcyami angielskiego, włoskiego i francuskiego nie mógł zarobić więcej jak 6000 koron tygodniowo. Mieszkał doryczas

kątem u doróżkarza. Dopiero w ostatnich czasach nastąpił pomyślny zwrot w jego życiu. Oto za interwencją byłego kapelmistrza otrzymał posadę kasyera w niemieckim „Bodenbank“ z pensją 90.000 koron miesięcznie. Został on przydzielony do kantoru wymiany na dworcu Wschodnim, a z zajęciem tem połączona jest co trzeci dzień służba nocna. Poza tem były arcyksiążę ogłasza w dziennikach że przymiemy tłumaczenia z języków obcych.

interesujący. Atrakcyę stanowił mógł również i program ułożony nie banalnie, zawierający kilka nowości, względnie utworów rzadko u nas wykonywanych. Nie wchodząc w szczegółową analizę świadczeń artystów, o których niejednokrotnie pisaliśmy, stwierdzam poważne powodzenie całej audycyi. Grał interesująco p. Cetner, zajął publiczność prof. Weber, zwłaszcza kompozytami Saint-Saensa, z całą bezpośredniością przemówiła do słuchaczy p. Drexler-Pasławska, szczególnie w prawdziwie nastrojowej pieśni C. Francka. Egzekwując swój program ujawnił artyści te wartości, jakie cechują ich sztukę, uznaną przez muzykałny Lwów. Szkoda tylko, że na sali brakło tych tłumów, które spieszą na audycye promieniujące światłem „obcych gwiazd“. Czy bez nich obejść się żadną miarą nie potrafimy i czy je tylko właśnie uznawać należy? Czy nie warto posłuchać czasem muzyki wykonanej przez swoich?

Prof. Lesław Jaworski.

NADESLANE.

Dr. ALEKSANDER ROSENBERG

spec. chorób kobiecych i akuszer, powrócił i ordynuje ul. Sykatuska 2. 3881

Marysińska i Kopernik wyświetlają obecnie dramat potężnie działający w 6 aktach p. t.

Władza Tyrana

Cezar i Lukrecja Borgia, ich przewrotność, zepsucie, rozpusta, bezecne życie, oto treść tego dramatu, sensacyjnie i wspaniale inscenizowanego.

tywy i organizacyi, od naszej ruchliwości i ofiarności. Dziś ułożyły się dla nas stosunki korzystnie: teraz tylko działać należy, gdyż na całej linii, na froncie polsko - niemieckim odbywają się ciche, lecz gigantyczne zapasy dwóch wrogich, nieprzejednanych żywiołów: barbarzyńskich teutonów i państwowo-twórczych Słowian. Odbywa się bezkrwawa, głucha walka o duszę i charakter polski bałtyckiego wybrzeża. Miliardy na to płyną z Niemiec i najcięższe głowy organizatorsko - agitacyjne, a z Polski?... „eh! jakoś to będzie!“

Wyczekujące stanowisko natomiast zajął tutejszy przemysł i handel. Ubi bene ibi patria. Z jednej strony dużą rolę kwestya „przyzwyczajania się“ do Niemiec i ustawicznie a umiejętnie podsycana hakatystyczną agitacją sympatya do Berlina, z drugiej strony perspektywa bogactw w związku z Polską — a uczucie to zajmuje dominujące miejsce w psychologii gdańskiego patrycyusza. Gdańszczanin zna sezamy skarbów Polski, nie wierzy jednak jeszcze w twórczość i umiejętność życia Rzeczypospolitej, od nas więc samych zależy osłabienie wrogiej nam akcji i agitacyi Berlina i przekonanie Gdańska, że w nas potęga, a w niej dobrobyt i przyszłość Gdańska w związku z nami. Ale udowodnić to trzeba nie słowem, lecz czynem i przykładem, okazaniem precyzji urzędzeń państwowej gospodarki w zakresie organizacyi, skarbu, handlu, przemysłu, rolnictwa, nauki, praworządności i t. p.

Wł. Taworski.

Z DNIA.

KLAPA LUDOWCÓW W POZNANIU.

Pan Witos, Bryl i Kiernik
Dla partyi swej wzmacniania
Na wtorek zjazd ludowców
Zwołali do Poznania.

Że chłop nie lubi pompy
I salonowych parad,
Zoologiczny ogród
Miał służyć im do narad.

Pociągu niema Poznań
Do intryg i manowców,
Więc dzielni Poznaniacy
Rozbili zjazd ludowców.

Nieszczęsnych Witosików
Przyjęto okrzykami:
„Wracajcie do Dołhidy!“
I „precz ze złodziejami!“

A choć się skryli w knajpie
Co się „Tunelem“ zowie,
To, gdyby nie policya,
Dostaliby po głowie.

Wrócili więc do domów
Z spuszczonym smetnie nosem:
Pan Dąbski z panem Bryłem
I Kiernik z W. Witosem.

Z afery tej nauka
Na przyszłość się wylania,
Że kto ma brudne ręce,
Nie dojdzie do poznania.

Nemo.

KRONIKA.

REPERTUAR TEATRÓW MIEJSKICH.

TEATR WIELKI.

We czwartek 18. maja o godz. 7'30 „Bal maskowy“ opera w 3 aktach Verdiego.
W piątek 19. maja o godz. 7'30 „Sprzedana narzeczona“ opera w 3 aktach Smetany (NUZA).
W sobotę 20. maja o godz. 3 „Krakowiacy i górale“ (staraniem Komitetu rozrywek dla młodzieży).
W sobotę 20. maja o godz. 7'30 „Bal maskowy“ opera w 3 aktach Verdiego.

TEATR MAŁY.

We czwartek 18. maja o godz. 7'30 „Grube ryby“ komedia w 3 aktach Bałuckiego z dyr. Czarnowskim.
W piątek 19. maja o godz. 7'30 „Jedna i druga“ komedia w 3 aktach Kallasowej (premiera).
W sobotę 20. maja o godz. 7'30 „Jedna i druga“ komedia w 3 aktach Kallasowej.

TEATR NOWOŚCI.

We czwartek 18. maja o 7'30 „Kuzynek z Honolulu“ operetka w 3 aktach.
W piątek 19. maja o godz. 7'30 „Kuzynek z Honolulu“ operetka w 3 aktach.
W sobotę 20. maja o godz. 7'30 „Kuzynek z Honolulu“ operetka w 3 aktach.

Teatr literacko-artystyczny „Ul“

program od 10 maja.

1. Część koncertowa: Bronowski, Windheim, Sławski, Wilkoszewski, Duet Barańskich.
2. Występy gościnnie Hezia Domańskiego.
3. „Ivetta“, operetka.
Dekoracje pędzla prof. Krupskiego.

„BAGATELA“ od 12 maja br. 1) Część koncertowa pp. Noskowska, Borczyńska, Budzanowska, Dawidowicz, Lubicz. 2) Występy Wojtka Wróblewskiego. 3) Znakomity duet. Wiera Rin i K. Sanguszewski. 4) Sketch w 1 akcie „W kawiarni przy ul. Stanisława“. 5) Operetka w 1 akcie z węgierskiego „Królowa tańca“.

Biurowo koncertowe M. Tuorka.

21 maja: „Stworzenie świata“, oratorium J. Haydna. — 23. maja Adam Didur I. koncert. — 26 maja: Adam Didur II. koncert. 5777

Kancelarya cywilna Naczelnika Państwa nadesłała do Komitetu budowy II Domu Techników pismo z zawiadomieniem, że Naczelnik Państwa, marszałek J. Piłsudski przyjął protokół nad Komitetem budowy.

Z okazji uroczystości wkopania pierwszej łopaty pod budowę II Domu Techników lwowskich nadesłali na ręce rektora Politechniki dra M. T. Hubera, jako przewodniczącego Komitetu budowy, telegramy gratulacyjne: prezydent miast, inż. A. Ponikowski, minister kolei inż. L. Zagórny-Marynowski, minister skarbu dr. J. Machalski, p. A. Hausner, oraz Bratua Pomoc Uniwersytetu w Lublinie.

(a) Nadanie prezenty. Sekcja V Rady miejskiej w wykonaniu prawa patronatu, nadała prezentę na probostwo kościoła św. Łazarza na Michałowi Lewartowskiemu, dotychczasowemu proboszczowi w Sokalu.

Habilitacya. Minister W. R. i O. P. reskryptem z dnia 28. kwietnia br. zatwierdził uchwałę Rady profesorów Akademii medycyny weterynaryjnej we Lwowie w sprawie habilitacyi dra Alfreda Trawińskiego, lekarza weterynaryjnego w Samborze, na docenta higieny mięsa w powyższej Akademii.

Z kroniki żałobnej. Wczoraj zmarł we Lwowie Jakób Kroch, budowniczy, długoletni radny m. Lwowa i b. członek Zboru izr. Należał do pracowitych radnych i do ostatniej prawie chwili brał żywy udział w sekcji budowlanej i cenny był dla prawości charakteru. Zmarły ośmioro żonę, dwóch synów dr. Henryka i dr. Emeryka, oraz córkę, żonę znanego arch. L. Reissa. Pogrzeb odbędzie się dziś we czwartek o godz. 3.

(p.) Nowa Opera polska. W ubiegłą sobotę wystawiono w warszawskim Teatrze Wielkim nową operę Karola Szymanowskiego p. t. „Hagith“, która obudziła powszechne zaniepokojenie.

Lwowskie Towarzystwo śpiewackie „Bard“ urządzi w sobotę dnia 20 maja br. w sali Ogólna Oficerów przy ulicy Fredry 1, koncert z łaskawym współudziałem WP. Stef. Frischowej, WP. Elektorowiczowej i WP. R. Cyganika pod art. kierownictwem dyrektora Alfreda Stadlera. Po koncercie odbędzie się „Reunion“.

Akademia Sermierza Klubu Sermierzy, — która się odbędzie w dniu 27. maja 1922 w salach Kasyna wojskowego — budzi wśród sfer sportowych i innych wielkie zainteresowanie. Swoją współudział przyrzekli najwybitniejsi szermierze z całej Polski. Prócz tego udało się ruchliwemu Komitetowi pozyskać słynnego fechtmistrza p. Leopolda Targiera, prezydenta „Akademie der Fechtkunst“ w Wiedniu, który przybędzie na specjalne zaproszenie Klubu. Jako nowość we Lwowie dotychczas nie widziana, będzie występ dwóch pań, a to z Krakowa i Lwowa. Wstęp za zaproszeniami, które wydaje Sekretaryat Klubu (ul. Pańska 16 II. p.) codziennie od 5 do 6 wieczorem. Tam też bilety do nabycia.

(p.) Wizyta dziennikarzy włoskich w Polsce. Dnia 27. b. m. przyjeżdża do Polski na dwutygodniowy pobyt wycieczka dziennikarzy włoskich, prowadzona przez naszego przyjaciela, Boretti'ego. W wycieczce weźmie udział 15 osób.

Ważne zebranie Stowarzyszenia b. pocztowców odbędzie się dnia 20. maja b. r. w sali Hotelu Francuskiego, plac Maryacki o g. 10-tej rano.

Merowie francuscy w Krakowie i Lwowie. W poniedziałek, 22 bm. w nocy przybywają do Krakowa na zjazd delegatów Związku miast polskich przedstawiciele generalnego zrzeszenia merów francuskich. We wtorek przed poł. zwiedzają goście zabytki miasta. Po południu zwiedzają saliny wielickie, wieczorem zaś wezmą udział w przyjęciu wydanem na ich cześć w sali swarego teatru. Tegoż dnia o godz. 10'20 wieczorem wyjadą do Zakopanego, skąd wrócą następnego dnia wieczorem i udadzą się do Lwowa. We Lwowie zabawią przez cały czas obrad zjazdu, to jest do soboty następnej włącznie.

(a) **Nowe boisko dla młodzieży.** Na posiedzeniu sekcji budowlanej Rady miejskiej uchwalono odstąpić około 4 morgi gruntu na boisko dla młodzieży szkolnej na Żelaznej Wodzie. Jednocześnie odniesiono się do Kuratorium szkolnego, aby sprawę tę traktowało ze stanowiska wszystkich, a nie tylko poszczególnych szkół.

Podróżnik dzienników warszawskich i krakowskich. Dzienniki warszawskie i krakowskie podniosły z dniem 18 bm. cenę sprzedażną o 50 proc. Poszczególne numery kosztują 30 marek.

(a) **Cyrk we Lwowie.** W miesiącach letnich zjeżdża do Lwowa cyrk przedsiębiorcy wiośkiego Cmiślego, któremu magistrat udzielił zezwolenia na rozbicie swych namiotów przy placu Bema.

Stanisław Szwed z Szczutkowa, powiat Cieszanów, zgubił także papiery wojskowe na bezterminowy urlop z Kadry zap. 5 Bat. telegraficznego w Krakowie. — Uprasza się o zwrot tychże za wynagrodzeniem. 5792

Dla cierpiących na zatwardzenie.

Powszechnie znane ze swej skuteczności pigułki francuskie Cascarine Leprince znajdują się w sprzedaży we wszystkich aptekach i składach aptecznych. 5057

Państwowa Rada kolejowa.

(Korespondencja „Gazety Porannej“.)

Warszawa, 17. maja.

(s). Na pierwszym konstytuującym się posiedzeniu państw. Rady kolejowej, które odbyło się onegdaj w sali konferencyjnej Dyrekcji kolej., odczytał minister kolei żelaznych inż. Zagórny-Marynowski wyczerpujące expose, w którym w szczególności przedstawił historię kolejnictwa polskiego, zasady jego organizacji, obecny stan posiadania pod względem długości linii kolejowych i ilość taboru. Minister wskazał na szereg trudności, z jakimi należy administracji kolej. walczyć zarówno pod względem technicznym, jak i finansowym, przedstawił dokładnie położenie finansowe kolei polskich, wskazując na konieczność przedsięwzięcia środków zmierzających do prowadzenia równowagi budżetowej. Minister omawiał też szczegółowo sprawy taryfowe, kładąc nacisk na konieczność wydatnej współpracy Rady kolejowej.

Na posiedzeniu tem ukonstytuowały się 3 komitety, t. j. nowobudujących się kolei żelaznych, taryfowy i eksploatacyjny.

MINIATURY.

DZIUNIA.

Spotkałem Dziunię. Stara znajomość.

— Dziunka, gdzie idziesz?

— Wszystko mi jedno gdzie.

— Kiedy tak, to chodź do mnie.

Idziemy. Idziemy i gadamy. Nagle przed wędlinarnią Dziunia zatrzymuje się i patrzy przestraszona w sklepowe okno.

— Ty, byłabym na śmierć zapomniała, że mam na kolację mięszaniny przynieść. Zaczekaj trochę, ja się tylko przebiegnę do domu po pieniądze, kupię mięszaniny i... i... i...

— Śmieszna jesteś. Chodź, weźmiemy co ci potrzeba, niech ekspres zaniesie do was, szkoda

Delegacja warsz. Rady miejskiej we Lwowie.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 18. maja.

(m) Rada miasta Warszawy wysłała na zjazd Związku miast we Lwowie 41 delegatów i na ten cel wyasygnowała 2 i pół miliona marek — licząc po 60.000 na osobę na 3 dni. Równocześnie przewodniczący komisji finansowo-budżetowej m. Warszawy r. Zieliński tłumaczy, iż wysłanie tak

licznej delegacji spowodowane jest brzmieniem statutu Związku, iż delegat na zjeździe może mieć tylko 1 głos. Na zjeździe tym delegaci warszawscy mają postawić wniosek o pomniejszenie liczby delegatów do jednej trzeciej części i przyznania każdemu prawa do 3 głosów.

Inowacye w rozkładzie jazdy kolejowej.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 18. maja.

(m). Minister kolei żel. Marynowski zapowiedział w rozmowie z dziennikarzami szereg inowacyi w rozkładzie jazdy z dniem 1. czerwca br. Wstępna inowacyą jest **zaprowadzenie czasu środkowo-europejskiego w całym państwie.** Bieg pociągów został ogólnie przyspieszony, a niektóre postoje skrócone, tak, że podróże na dalszy dystans zajmą mniej czasu. N. p. z Warszawy do Zakopanego o 2 godziny mniej, z Warszawy do Krakowa o 1 i pół godziny mniej.

Został wprowadzony pociąg **Gdańsk-Bukareszt**, który raz na tydzień będzie miał wagon Gdańsk-Konstanza, co połączy morze Bałtyckie z Czarnem. Drugie połączenie **Karlsbad-Ryga** biegnie przez Pragę—Dziedzice—Katowice—Warszawa—Kalkuny.

Cennem połączeniem — jak twierdził min. Marynowski — dla państwa jest **kolej Gdańsk—Lwów** przez Katowice i Kraków. Zostanie ono jednak wprowadzone dopiero 15. czerwca.

Do Wiednia będzie nowy pociąg z Warszawy przez Katowice—Dziedzice—Bogumin. Zostaną przywrócone pociągi **Bukareszt—Wiedeń** i **Bukareszt—Praga**. Warszawa otrzymuje połączenie z Budapesztem przez Bogumin, a Lwów przez Lwocznę. Z wewnętrznych połączeń kolejowych najważniejszym jest **Lwów—Wilno**, a biegnie ona przez Sokal—Kowel—Brześć—Lidę. Poza tem wprowadzone będą bezpośrednie pociągi **Katowice—Zdobunów**.

Wchodzimy do sklepu. Dziunia rozpromieniona żąda kilo mięszaniny, w tem najwięcej szynki, dwadzieścia bułek, słoik musztardy i słoik korniszonów. Sklepowa robi ze wszystkiego jeden wielki pakunek, a mnie kasyerka do wyjętych dwóch tysiączek każe jeszcze kilkadziesiąt marek dopłacić.

Placę i pocieszam się, że Dziunia warta wiele więcej.

— Zaniósę to teraz do domu — mówi Dziunia.

— Nie, ekspres zaniesie — mówię na to ja bardzo stanowczo.

— To zaczekaj ty tutaj, a ja dam to ekspresowi, bo on w domu mógłby się wygadać, że nas razem widział. Tylko daj mi na ekspresa.

Grande raison. Dałem 200 marek, starałem pod hotelem Żorża. Dziunia pobiegła pod Bank Hipoteczny, pogadana z ekspresem, oddała mu paczkę i wróciła do mnie.

A teraz — powiada — wezmę tylko od Mikolascha dwa proszki na migrenę, gdyby mnie głowa rozboleła i... i... i...

Idziemy do apteki, ja chcę wejść także do środka, Dziunia oponuje.

— Razem nie pójdziemy! Tam jest mój wujek, prowizorem, ciebie wszyscy znają.

Racja i to. Dałem jeszcze 500 marek na aspirynę i czekam przed apteką. Dziesięć minut, kwadrans, dwadzieścia minut. Zniecierpliwiony zaglądam do środka — Dziunia niema.

— Była tu taka... w czerwonym zawoju, z bursztynowym naszyjnikiem?

— Była, ale prosiła, aby ją wypuścić tylnymi drzwiami, do pasażu.

Chrząknąłem, wyszedłem — zły jak pies. Pod Bankiem hipotecznym natknąłem na ekspresa.

— Gdzieście zanieśli ten pakunek od tej w tym czerwonym zawoju?

— Na Chorażczyznę, do jakiegoś kawalera.

— Jakto do kawalera?

— Ano tak... ja dobrze zamiostem, bo zaraz za mną i ta panienska tam przyszła.

Kolacya tego wieczora smakowała mi wspaniale.

Br.

Z e ś w i a t a.

Zamach w Chicago. W ostatnich dniach urządzono w Chicago zamach na dwa budynki — za pomocą bomb. W związku z tem, udało się policji tamtejszej wykryć pewną ilość nagromadzonej broni, tak również materiału wybuchowego. A-

resztowano trzech podejrzanych osobników, którzy mieli brać udział w zamachu.

122 milionów obiadów. Niemiecki komitet pomocy zagranicznej dla źle odżywianej ludności niemieckiej odbył pod przewodnictwem dra Kana zebranie, na którym stwierdzono, że w ubiegłych latach wydano 122 milionów obiadów.

54 lat bez snu. William Warner, w Bostonie, weteran z amerykańskiej wojny domowej, człowiek, który od 54 lat pozbawiony był snu, zmarł w Pittsburgu w osiemdziesiątym drugim roku życia.

Noc spędzał w fotelu bujającym, zamykał oczy, lecz ani na chwilę nie usypiał i nie tracił przytomności.

Lekarze i uczeni przez długie lata obserwowali ten niezwykle wypadek. Doszli do przekonania, że podczas wypadku w r. 1878 mózg tego człowieka został uszkodzony.

Mimo to Warner żył w zupełnym zdrowiu przez dalszych 52 lat i dopiero przed dwoma laty utracił wzrok.

N A D E S Ł A N E.

ADWOKAT

3834

Dr. Ignacy STORCH

prowadzi kancelaryę we Lwowie przy ul. Szopena 5.

DYREKTOR

handlowy-administracyjny

długoletni kierownik syndykatów rolniczych, towarzystw przemysłowych, ze znajomością obcych języków, wszechstronnie obeznany z polityką handlową w kierunku zakupu i sprzedaży maszyn rolniczych, nawozów sztucznych, nasion, wszelkiego rodzaju ziemiopłodów, materiałów budowlanych, metali i artykułów technicznych, **przyjmie odpowiednie kierownictwo stanowisko w poważnej Instytucji!**

w Warszawie, Ks. Poznańskim, Małopolsce Inb na Pomorzu. — Łaskawe zapytania uprasza się kierować: Warszawa, poczta gł. Poste Restante, Okazicielowi pozwolenia na broń Nr. 15996. 5788

NEKROLOGIA.

†

3892

Natożęństwo żałobne za spokój duszy s. p. **Witolda Tadeusza Goreckiego** em. urzędnika kr. Tow. ubezpieczeniowego odbędzie się w piątek, t. j. 19 maja b. r. w kościele OO. Bernardynów o godz. 8:30 rano, na które zaprasza się kolegów przyjaciół zmarłego. **Rodzice z rodzeństwem.**

Niedyplomatyczny krok dyplomaty ukarany śmiercią.

Romantyczna przygoda pięknego młodzieńca. — Fatalna niedyskrecja. — Pojedynek amerykański.

Paryż, w maju.

(p.) Młodego francuskiego dyplomate Gastona Harvesi, człowieka niezwyklej urody, spotkała przygoda, o jakich piszą romantyczne powieści.

Wśród gwaru ulic paryskich piękna, elegancka nieznajoma ukazuje mu się jak zjawisko, zachęca do zajęcia miejsca w swym autombilu.

Obowiązkowe zawiązanie oczu chustką, przybycie do wspaniałego pałacu, rozkoszna noc w sypialni pod obrazem Ledy z łabędziem.

Równie jak początek, tajemnicze zakończenie romansu. Szofer odwozi chwilowego wybrańca, który znów zobowiązał się, że nie zdejmie założonej opaski przed naznaczonym momentem... i po całej awanturze zostaje tylko jakoby wspomnienie snu.

Ale p. Gaston sprzeniewierzył się swemu zawodowi, którego pierwszym nakazem jest umieć milczeć i w rozmowie ze swym znajomym hr. Z. opowiedział o swym chwilowym

szczęściu, którego nie może już odszukać.

— Jedyne charakterystyczne szczegóły tej wykwintnej sypialni to był zwieszony nad łóżem widocznie małżeńskim niezwykle dobrego pędzla obraz Ledy z łabędziem — rzekł nakoniec.

Na te słowa zbladł interlokutor niedyplomatycznego dyplomaty — a po chwili zaprowadził go do siebie do domu. Tam wprowadził go do sypialni...

Teraz Gaston Harvesi zbladł z kolei.

Jak gdyby z wyrzutem spojrzała nań ze ściany Leda.

Pan był tu? — spytał hrabia Z. cicho.

Gaston milczaco pochylił głowę.

— Tajemnicę tę posiadamy tylko my o baj. Ja i pan. Jeden z nas musi o tem zapomnieć. Proponuję amerykański pojedynek.

W trzy dni potem w Łasku Bulońskim znaleziono zwłoki eleganckiego mężczyzny z przestrzeloną czaszką. Był to Gaston Harvesi.

Notatki literackie.

„PRZEGLĄD WARSZAWSKI“ — luty i marzec 1922.

Każdy niemal zeszyt „Przeglądu“ przynosi poważny materiał dla badaczy i historyków literatury. W lutymowym zeszycie znajdujemy artykuł p. Władysława Konopczyńskiego, motywujący potrzebę wydania Polskiego Słownika biograficznego („O Polską biografie narodową“). O „Składnikach kultury muzycznej“ zamieszcza ciekawe studium Tadeusz Kowalski. Doskonały znawca Fredry i jego epoki p. Eugeniusz Kucharski pisze o „Lwowie Fredrowskim“. Ogromnie interesujące i pouczające spostrzeżenia i uwagi znajdujemy w artykule Romana Dyboskiego „Wrażenia z teatrów moskiewskich“. Przeciwnym prądom literackim i ich animozji do naturalizmu występuje Karol Irzykowski w artykule „Uroki naturalizmu“. Prócz tego numer zawiera powieść Tadeusza Rittnera „Drzwi zamknięte“, wiersz J. N. Millera „Dom nawiedzony“ i bogatą kronikę artystyczną i literacką.

O teorii wielości rzeczywistości w sztuce dra Leona Churstka pisze szczegółowo na wstępie zeszytu marcowego Karol Irzykowski, zbijając niektóre twierdzenia Churstka. Janusz Iwaszkiewicz zajmuje się Sobieszczańskim w artykule „Smutna karta z historii czasów Paskiewiczowskich“. Nad „Pierwszym pomysłem Pana Tadeusza“ zastanawia się p. Stanisław Pigoń. Witold Klinger wywodzi naukowo „Rodowód Kalibana“. Prócz tego znajdujemy piękny wiersz Edwina Jędrkiewicza „Bo było tak...“ i powieść Rittnera „Drzwi zamknięte“. W kronice literackiej i artystycznej omawiane są najnowsze wydarzenia literackie i ostatnie wydawnictwa.

K. B.

Międzynarodowa wystawa nowej sztuki.

(p.) Organizujący się międzynarodowy związek nowej sztuki urządza pierwszą od roku 1914 międzynarodową wystawę sztuki w Düsseldorfie. — W odezwie zwłazku czytamy:

„Ze wszystkich krańców świata dochodzą głosy, wzywające postępowych artystów do zjednoczenia się. Gorąca, żywa wymiana między twórcami wszystkich krajów — stała się koniecznością. Nici, potargane wydarzeniami politycznymi, ziffają się do siebie i łączą. Pragniemy, owoc

nego zespolena się wszystkich tworzących. Dążymy do wspólnej, międzynarodowej pracy w sztuce. Chcemy mieć wspólne pismo międzynarodowe. Chcemy mieć wspólną międzynarodową stałą wystawę dla wszystkich krajów świata.

Smutne odosobnienie twórców powinno się wreszcie skończyć.

Deklaracja podpisana została na razie przez artystów Ameryki, Francji, Japonii, Niemiec i Włoch.

Albo państwo a'bo Lloyd George.

Opinia marszałka polnego sir H. Wilsona.

Londyn, w maju.

(p) „Daily Mail“ przynosi wywiad z marszałkiem polnym sir Henrykiem Wilsonem, szefem gen. sztabu angielskiego w czasie wojny, w sprawie polityki wschodniej Lloyd'a George'a. Opinia Wilsona jest wprost druzgocąca dla premiera angielskiego. Krytykuje on gwałtownie akcję angielską w Palestynie, popieranie Greków i t. d. i powiada:

„Nigdy nie będziemy mieli pokoju ani w Palestynie, ani w Mezopotamii, ani w Egipcie, ani w Indjach, jeśli nie zawrzemy przyjaźni z Turkami. Czy to ktoś zechce uważać za niemoralne lub nie, fakt pozostaje faktem.

Jednym słowem sir Wilson uważa, że awantury wschodnie Lloyd'a George'a są marnowaniem milionów funtów szterlingów i prowadzą do militarnej i finansowej katastrofy, która godzi wprost w byt państwa.

Nie możemy mieć państwa i pana Lloyd'a George'a — konkluduje sir Wilson.

Za kosztowna to sprawa. Pan Lloyd George powinien odejść, aby państwo nie doznało kleski“.

Uboczne zajęcia urzędników.

Warszawa, w maju.

Minister spraw wewnętrznych wydał następujący okólnik do podległych mu władz:

Masowa fabrykacja fałszywych paszportów.

Wiedeń, w maju.

Policja wiedeńska wykryła w ostatnich dniach dwie stale funkcjonujące fabryki paszportów, jedną dla Węgier, drugą dla Wschodu. Pracowała pod pokrywką „Biura informacyjnego dla obcych“. Najwięcej korzystali z biura poszukiwani międzynarodowi zbrodniarze. Biuro urzędowało przy Wollzeile 30. Policja skonfiskowała dużo fotografii i dokumentów i kilka nowych austriackich pa-

Obowiązująca od dnia 1. kwietnia 1922 roku ustawa o państwowej służbie cywilnej z dnia 17. lutego 1922 r. Dz. U. Rz. P. Nr. 21. por. 164) wkłada na funkcjonariuszów państwowej służby cywilnej obowiązek doniesienia swej władzy służbowej o każdym ubocznym zajęciu przynoszącym jakiegokolwiek korzyści materyalne i zaniechanie takich zajęć, które władza uzna za niedopuszczalne. Władza winna nie zezwolić na wykonywanie takich zajęć ubocznych, których wykonywanie stoi w sprzeczności z obowiązkami służbowymi, przeszkadza w ścisłym wykonywaniu czynności urzędowych lub może wywołać uzasadnione podejrzenie o stronniczość lub interesowność urzędnika.

Dwa wielkie pożary w Przemyślu

(Korespondencya „Gazety Porannej“.)

Przemyśl, 17. maja.

(s) We wtorek dnia 16 b. m. o godzinie 10-tej w nocy wybuchł wielki pożar w barakach wojskowych w Przemyślu—Bakuńczycach. Baraki zapelnione sianem, słomą i rozmaitymi przedmiotami „Dematu“ zgorzały doszczętnie. Straż pożarna ograniczyła się w większej części do ochrony wielkiego baru benzynowego, który bezpośrednio graniczy z dworcem kolejowym.

Jest to w ostatnich dniach drugi już pożar obiektów wojskowych, gdyż na Zasadzie spłonął tartak i tylko z wielkimi trudnościami udało się maszyny uratować. Przy tym tartaku spłonęły 2 magazyny wołny. Przyczyna pożarów dotychczas niewyjaśniona. Śledztwo w toku.

Adwokat dr. Grek przed sądem.

(Rozprawa po raz drugi odroczone).

Lwów, 18. maja.

(h) Wczoraj w sekcji III odbył się dalszy ciąg rozprawy przeciw adw. dr. Grekowi, oskarżonemu o przekroczenie z par. 312. Jak wiadomo na odbytej w marcu br. rozprawie przeciw Rodzeniowi i tow. na uwagę prok. Gürtlera, iż robił humorystykę ze sprawy, odpowiedział dr. Grek: „to pan panie prokuratorze, robisz humorystykę z poważnego paragrafu“.

Na poprzedniej rozprawie odbytej w pierwszej połowie kwietnia dopuścił sędzia dr. Sander wnioski obu stron na zarekwirowanie aktów z rozprawy głównej przeciw Rodzeniowi i tow., — które miały wykazać, że protokół rozprawy został poprawiony i nie odpowiada prawdziwemu stanowi rzeczy.

Na wczorajszej rozprawie, dr. Sander stwierdził, że akta powyższe zostały odesłane do Najwyższego Sądu w Warszawie. W odpowiedzi na to obrona zaznaczyła, że obstaruje przy odczytaniu tych aktów, oraz wnosi na powołanie świadka adw. dr. Duracza z Warszawy, który w czasie incydentu siedział obok dr. Greka i z incydentu tego porobił notatkę. Ponadto obrona domaga się ponownie przesłuchania w charakterze świadków adw. dra Kibitza, Bubera i Aksera.

Prokurator Hryniewiecki wniosł, aby ze względu na koszty przesłuchać adw. Duracza w drodze rekwizycji, sędzia jednakowoż zgodził się na powołanie tego świadka do rozprawy. W tym celu rozprawę odroczone. Na obrońcę dra Greka zgłosił się w dalszym ciągu prof. uniwersytecki dr. Nowotny.

Perły i brylanty w statystyce policyjnej.

Paryż, w maju.

Uwagę bacznego obserwatora zjawisk społecznych zwracają zadziwiająco często w ostatnich czasach kradzieże i zguby naszyjników z pereł i brylantów. Zwłaszcza od czasów ukończenia wojny policja paryska i londyńska używa najsprytniejszych swoich agentów do poszukiwań zaginionych w tajemniczy sposób klejnotów. Szef specjalnej paryskiej brygady bezpieczeństwa, Faralica, podaje w jednym z pism paryskich krótki przegląd najważniejszych wypadków tego rodzaju, które jako znak czasu zasługują na uwagę.

Naszyjnik przemieniony w cukier.

Reprezentant paryskiej firmy Max Meyer w Londynie, wystąpił do londyńskiej centrali naszyjnik wartości 3.500.000 i trzy perły osobno wszystko należycie opakowane i opieczetowane. W Londynie po otwarciu pakietu znaleziono tylko trzy kostki cukru opakowane w fragment gazety „Echo de Paris“. Ankieta dowiodła, że zamiana pereł na cukier odbyła się w Londynie. Policji angielskiej udało się odnaleźć perły pojedynczo w różnych miejscach, naszyjnik cały był już jednak zdekompletowany.

Klejnoty zagrzebane.

Przed wojną pani Thomson doniosła policji paryskiej o kradzieży klejnotów ogólnej wartości 500.000 fr. Podejrzanie padło na guwernantkę niemiecką, która znikła z Paryża po wypowiedzeniu wojny. W styczniu r. b. ogrodnicy miejscy znaleźli zagrzebane koło bramy Dauphine wszystkie klejnoty skradzione pani Thomson. Sprawca kradzieży pozostanie niewyśledzony.

Dama w kapteli.

W roku 1917 pewna znana w Paryżu dama doniosła policji, że skradziono jej naszyjnik wartości 200.000 fr. w zakładzie kaptelowym. Miała naszyjnik, wchodząc do kabiny, wróciwszy do do-

mu spostrzegła ubytek. Podejrzanie padło na kąpielową, którą aresztowano. Pewnego dnia jednak jakaś nieznajoma odniosła skradziony naszyjnik. Okazało się, że była to wysłanka zaufanego przyjaciela owej damy, który po namyśle zdecydował się oddać zabrane jej perły.

Pieczeń zajęcza.

Dirzo hałas narobiły klejnoty panny Soubeyrau, która podczas pobytu w Wictry poznała niejakiego Michała Laguzzi, rzekomo bogatego finansiste, w rzeczywistości zaś sprytnego bandytę, znanego w kołach rycerzy przemysłu pod nazwą „Kapuśniak“. Gdy p. Soubeyrau wróciła do Paryża, Laguzzi odwiedził ją, zaprosił ją do opery, później zaś odprowadził ją do domu. Panna Soubeyrau zdjęła wszystkie swe klejnoty, wartości 2 milionów fr. i zamiast zamknąć je w kasie, jak zwykle, włożyła je tymczasem do szufladki stolika. Laguzzi zaprosił się na kolację, a piękna gosposia wyszła do kuchni, by odegrzać pieczeń zajęczą. Laguzzi korzystając z samotności zabrał klejnoty i znikł. Odkryto wprawdzie jego ślad, lecz nie odnaleziono klejnotów. Panna Soubeyrau z rozpaczą popełniła samobójstwo.

Tragiczna historia.

Do tej samej bandy co Laguzzi należał także Belgijczyk Stienon i dwaj jego przyjaciele, którzy w „Kursaku“ w Ostendzie zrobili znajomość z byłą aktorką znaną jako: „Belle Chiquita“. Dama ta posiadała piękną riwierę, z którą nigdy się nie rozłączała, wartości 350.000 fr. Umówiła się z mowymi przyjaciółmi, że wkrótce wyjeżdża do Londynu, gdzie oczekiwać ją będą trzej wytworni kawalerowie. W istocie przyjechali po nią automobilem, w drodze jednak w miejscu opustoszałym zabili ją, zabrali naszyjnik, a zwłoki wyrzucili na gościniec. Schwytano zbrojniców, lecz naszyjnik zginął bez śladu.

Kursa giełdy lwowskiej.

Waluta markowa.

Lwów, 17. maja.

Akcje bankowe	Wart. nominalna	Ostat. dywid. Ko: o/p	Przebieg	Wzrost/Spadek
Bank górn. lwowski	280	44-80	700	—
Bank handlowy	1000	200	3525	—
Bank kraj. gal. 4 proc.	280	30	800	—
Bank kraj. gal. 4 proc. (złoty)	280	28	420	—
Bank kraj. gal. 4 proc. (złoty)	280	35	725	—
Bank powszech. gal.	140	21	375	—
Bank przemysłowy	280	42	575	—
Bank ziemski kraj. gal.	280	56	625	—

Akcje Towar. handlowe i przemysłowe

Tow. akc. brow. lwowa	500	253	15000	—
Tow. akc. Chodorów	140	21	3375	3325
Tow. akc. fabryk kart	140	42	1800	—
„Cmielów“ fabryk porcel.	1000	200	4825	—
Tow. akc. „Gafeya“	140	300	15000	—
Tow. akc. Gafeta	140	28	2100	—
Tow. akc. Górn.	140	15	5100	—
„Otkos“, zakł. prz. drz.	1000	300	6300	6525
Warsz. Ska akc. budowy	—	—	—	—
„Parowozów“ Lill. em.	500	60	1150	—
„Patria“ fabryk papieros.	1000	300	5600	—
Pozet	500	200	900	—
„Pocisk“ Zakł. amunic.	350	99	803	—
Polski Glob	500	100	675	725
Polska nafta	500	100	2100	—
Polskie Tow. handlowe	140	35	700	—
Tow. akc. Raszawa	140	56	3350	—
Zakłady elektr. „Sieradz“	200	24	1200	1300
Gal. Zakł. górn. Siemna	140	—	6000	—
„Tepege“	700	140	5700	—
Tow. akc. Zietoniowski	140	43	6100	—
„Żegluga Polska“	140	28	350	—

Papiery państwowe.

4 proc. Państw. Poż. Prem.	1000	1600	0000	0000
----------------------------	------	------	------	------

Ciety zastawne za sto marek (rozliczenia bieżące)

Banku Małopolskiego 4 i pół proc.	104-50	106-50
Banku hio. gal. 4 i pół proc.	105-50	107-50
Bank hio. gal. 4 proc.	100	102
Bank hio. gal. 4 i pół proc.	99	101
Polski bank kraj. 4 i pół proc.	106	108
Polski bank kraj. 4 proc.	101	103
Tow. kred. gal. ziem. 4 i pół proc.	107	109
Tow. kred. gal. ziem. 4 proc.	102	104
Bank kred. ziem. 4 i pół proc.	99	101
Obniż. za 100 marek (zys bankowa bież.)		
Komun. Banku kraj. 4 i pół proc.	105	107
Komun. Banku kraj. 4 proc.	96	98
Koleje lokal. Banku kraj. 4 proc.	92	94
Pożyczka kraj. gal. z r. 1893, 4 proc.	92	94
Pożyczka kraj. gal. z r. 1904, 4 proc.	92	94
Pożyczka kraj. gal. z r. 1905, 4 proc.	92	94
Poż. kraj. gal. z r. 1908, 4 proc. (zakł.)	92	94
Poż. kraj. z r. 1913, 4 i pół proc.	94	96
Poż. kraj. z r. 1914, 4 i pół proc.	93	100
Pożyczka Lwowa z r. 1896, 4 proc.	92	94
Pożyczka Lwowa z r. 1908, 4 proc.	92	94
Pożyczka Lwowa z r. 1914, 4 proc.	92	94

V. Waluty

Ruble carskie po 100 r.	220	260
„ „ „ po 500 r.	220	260
„ „ „ drobne	80	100
„ „ „ gal. po 1000 r.	35	45
„ „ „ po 250 r.	29	40
„ „ „ kieranki (po 40 i 20)	—10	—15
Karbowaniec po 1000	1	3
Grzywny po 500 i wyżej	4	8
1 frank francuski	348	368
1 frank szwajcarski	740	790
1 L. Sterling	16800	17800
1 dolar amerykański	3925	4000
Dolary amer. drobne (1-ki i 2-ki)	3825	3900
1 dolar kanadyjski	3800	3900
Marki niemieckie (po 1900)	13-50	14-25
„ „ „ (po 1900)	12-50	13-25
„ „ „ (drobne)	11-50	12-25
Lei rumuńskie po 500	27	29
„ „ „ drobne	26	28
Liry włoskie	205	220
Czeskie korony	74	78
Korony austr. niem. stemplowane	—41	—45
Korony węgierskie	4-50	5-50
Franki belgijskie	315	335
Korony szwedzkie	—	—
Korony duńskie	—	—

VI. Dewizy.

Na Londys	16900	17900
„ Paryż	350	370
„ Zurych	750	800
„ Praga	74-00	78-00
„ Budapeszt	4-50	5-50
„ Wiedeń	—41	—45
„ Berlin	13-75	14-35
„ Zagrzeb	47	55
„ Nowy Jork	3925	4000

Ekonomista.

Z działalności Biura Lwowskiej Izby handl. przem.

Lwów, 18. maja.

Na wczerajszym posiedzeniu plenarnym Izby handl. i przem. dyrektorzy pp. Trawiński i Tenner przedłożyli sprawozdanie z czynności Biura za czas od ostatniego posiedzenia. Ze sprawozdania dra Trawińskiego należy podnieść następujące sprawy:

Prezydium Izby odniosło się do Ministerstwa Skarbu i innych interesowanych czynników w Warszawie z obszernym memoriałem w sprawie zwolnienia ropy brutto od sekwestru.

W sprawie nieprzyjmowania przez władze skarbowe długoterminowej pożyczki państwowej przy spłacie daniny w ratach, nadeszło z Izby skarbowej we Lwowie wyjaśnienie, że 5 proc. długoterminowe pożyczki państwowe z r. 1920 mogą być przyjmowane na wpłatę daniny także w wypadkach odroczenia zapłaty daniny państwowej lub rozłożenia jej na raty, o ile płatnik udowodni, że obligacje te były na jego imię zastawione w Polskiej Krajowej Kasie Pożyczkowej.

Wedle otrzymanych wiadomości Ministerstwo Skarbu opracowuje projekt ustawy, upoważniającej władze skarbowe, względnie podatkowe do przeprowadzenia rewizji u podatników bez zezwolenia właściwej władzy sądowej. Prezydium Izby zwróciło się do Min. skarbu z prośbą o przysłanie tego projektu ustawy do zaopiniowania przed wniesieniem go do Sejmu ustawodawczego.

Sfery interesowane żałują się, że przy ściąganiu zaległych podatków władze skarbowe domagają się nienależnych odsetek zwłoki, a bardzo często wdrażają nawet egzekucje przed doręczeniem nakazu zapłaty. Ponadto policza się 5 proc. odsetki za kilka, a nawet kilkanaście lat wstecz. W sprawie tej Prezydium Izby odniosło się obszernym piśmem do Ministerstwa skarbu.

Prezydium Izby zwróciło się do wszystkich

Ministerstw w Warszawie z prośbą o przesyłanie wszelkich projektów ustaw i rozporządzeń, oraz okólników i instrukcji odnoszących się do przemysłu i handlu Izbie bezpośrednio do zaopiniowania, względnie do wiadomości. Na razie nadeszła odpowiedź z Min. przem. i handlu, oraz Min. pracy i opieki społ. komunikująca, że życzenie Izby zostanie uwzględnione.

W sprawie powołania do życia oddziału P. K. O. we Lwowie, dyrektora P. K. O. zawiadomiła Izba, iż na razie P. K. O. nie ma możliwości ze względów technicznych uruchomienie swego oddziału we Lwowie, oraz że sprawa ta będzie mogła wejść na porządek dzienny w roku przyszłym.

Ze sprawozdania dyr. Tennera zasługują na uwagę następujące sprawy:

Prezydium Izby wystosowało obszerny memoriał do Min. przem. i handlu, tudzież do Min. skarbu w sprawie przyznania ulg celnych na wszelkie maszyny w kraju niewyrabianych, a w szczególności dla maszyn służących do odbudowy zakładów przemysłowych i przeznaczonych dla przemysłu naftowego.

W wyniku obrad dwóch ankiet przedłożyło Prezydium Izby ponowny memoriał do Min. kolei żelaznych, wykazujący, że scentralizowane wszystkich dostaw kolejowych w Warszawie wyrządzi bardzo dotkliwą krzywdę przemysłowi we wschodniej Małopolsce. Oprócz tego udała się w tej sprawie do Warszawy specjalna delegacja.

W sprawie przyznania większego kontyngentu wagonów dla eksportu drzewa ze wschodniej Małopolski do Gdańska interweniowało prezydium Izby w drodze telegraficznej w Ministerstwie kolejowym

Dyrekcja Poczty i Telegrafów zawiadomiła Izbę wskutek wniesionej interpelacji, że urzędy pocztowe wezwane zostały do bezwzględnego odsyłania i natychmiastowej wypłaty zaliczek pocztowych.

Na interwencję Izby w sprawie ukończenia odbudowy gmachu pocztowego we Lwowie, odpowiedziało Min. Poczty i Tel., że spodziewa się obecnie uzyskać w Min. Skarbu potrzebne środki na dalsze prowadzenie robót.

Medyola	210	225	—
Bukareszt	27	29	—
Bruksela	320	340	340
Kopenhaga	—	—	—
Flandrya	—	—	—
Holandya	450	1550	—
Szwecya	—	—	—
Norwegja	—	—	—
Korony norweskie	—	—	—
Marki fińskie	—	—	—
Florety holenderskie	—	—	—

VIL Rata bankowa.

Stopa eskontowa P. K. K. P. 7 pro.

WIADOMOŚCI GIELDOWE

Lwów, 17. maja.

W akcyjach przemysłowych ruch słaby, większe transakcje w Chodorowskich, które wahały się pomiędzy 3350 a 3400 i ustaliły się przy kursie 3375, w Krakowie 3350. Akcje Oikos zyskały na kursie 50 punktów z 6400 awansowały stopniowo na 6425, Siersza elektryczna obniżyła się na 1250. Polski Glob spadł na 700.

Akcje bankowe i papiery lokacyjne bez obrotu.

Na targu walut większe obroty tylko w dewizie na Wiedeń, która zyskała na kursie, inne waluty przeważnie bez zmiany. Praga nieco słabsza.

Wiedeń płacono początkowo 0'43 pod koniec 0'43'25, w Krakowie 43, w Warszawie 43 do 43 i pół.

Korony austr. 43'75. Praga u nas 77'75, w Krakowie 77'50, w Warszawie 77 do 78. Berlin nieco silniejszy, u nas 14'20, w Krakowie 14'15 do 14'20, w Warszawie 14'20 do 14'35. Belgia u nas 340, w Warszawie 335 do 337.

Tendencja ustaloła, usposobienie w akcyjach słabe, w walutach ożywione.

Z LWOWSKIEJ GIELDY NIEOFICJALNEJ.

Lwów, 18. maja.

Wczoraj przez cały dzień tendencja chwiejno-wzrostkowa. Ceny zmieniają się o 15 do 20 punktów. Obrót średni.

Dolary ameryk. 3970 do 3975, jedynki i dwójki 3870 do 3875, dolary kanadyjskie 3900 do 3910, jedynki i dwójki 3800 do 3810, marki niemieckie 14'10 do 14'15, setki 13'70 do 13'80, drobne 13'50 do 13'60, leje 27 do 28'50, drobne 25'50 do 27, kor. czeskie 75 do 78, drobne 70 do 75, austr. tys. now. em. 700 do 750, austr. tys. star. em. 2200 do 2300, setki now. em. 70 do 75, setki star. em. 220 do 225, 50-kor. 45 do 140, 20-kor. 20 do 26, 10-kor. 10 do 13, jedynki i dwójki 0'50 do 0'60, ruble pięciocetki 2'10 do 2'25, setki 2'20 do 2'30, 25-rub. 1'80 do 2'00, 10-rub. 1'50 do 1'60, reszta drobnych 0'80 do 1'00, dmskie tysiączki 35 do 45, 250-rub. 20 do 40, karbowanice 1 do 2'80, hrywny 4 do 7'60, franki franc. 350 do 370, funty szterl. 17.000 do 18.100, franki szwajc. 750 do 780.

Złoto: 20-koronówki 16.000 do 16.200, 20-frankówki 14.800 do 15.100, 20-markówki 16.800 do 17.000, funty szterl. 14.500 do 14.600, 10-rub. lówki 19.800 do 20.200, dolary 3750 do 3780.

Srebro: korony 280 do 285, 5-koronówki 1450 do 1480, florenty 730 do 740, ruble 1120 do 1180, kopiejki 470 do 5'80, dolary ameryk. 2900 do 2950, półówki i ćwiartki 2600 do 2620, dolary kanadyjskie 2500 do 2650, drobne 2400 do 2420, leje 270 do 275.

KURSA GIELDY KRAKOWSKIEJ.

Kraków, 17. maja.

(PAT.) Transakcje. 4 prc. listy zast. Gal. TKRZ. 102.50, Zieleniewski 6050.

Akcje. Transakcje. Fabryka parowozów 1100, Trzebińskie maszyny 1850, ZPG. 5200, Chodorów cukier 3350.

Waluty. Transakcje. Dolary Stanów Zjedn. 4025, Franki francuskie 370, Franki belgijskie 340, Korony austr. 0.43, Korony czeskie 77.75, Kor. weg. 5.50.

Z GIELDY WARSZAWSKIEJ

(Telefonicznie od naszego koresp.).

Warszawa, 18. maja.

(m) Na wczorajszej giełdzie obroty były nie wielkie. Dewizy na Berlin nieco zdrożały, inne bez zmiany. Wgłęb. zanik interesów wzmagają się z dniem każdym, do czego przyczynia się brak gotówki.

KURSA GIELDY WARSZAWSKIEJ.

Warszawa, 17. maja.

(PAT.) Transakcje: 4 prc. premiowa 1640, 5 prc. listy zast. m. Warszawy 260, 5 prc. warsz. poz. przezor. 86, 4 i pół prc. listy ZBK. (rb.) 270, 4 prc. listy ZBK. (mk.) 56.

Waluty i dewizy: Transakcje: Dolary Stanów Zjedn. 3980, Franki francuskie 367 i trzy czwarte, Funty szterl. 17.850.

Czeki. Transakcje: na Belgię 345, Berlin 14.25, Odańsk 14.25, Londyn 17.850, Paryż 369, Nowy Jork 4010, Szwajcaryja 779, Wiedeń 0.43, Praga 78, Włochy 214.

Akcje. Transakcje: Bank dysk. warsz. Bank Zjedn. Ziemi polskich 1475, Bank zacho dni 2385, Tow. przem. drzewnego 1650, Warszawskie Tow. kop. węgla 28750, Lilpop, Rau i Loewenstein 3725, Ostrowieckie zakłady 7650, Rudzki i Ska 2550, Starachowice 5775, Żyrardów 68500, J. Borkowski 1550, Bracia Jabłkowscy 1850, Warsz. Tow. transp. i żegl. 2000, Polska nafta 2025, Ortwein i Karasiński 1225.

DEWIZY ZURYCHSKIE.

Zurych, 17. maja.

(PAT.) Giełda dewiz z dnia 17. maja 1922. — Początkowe: Berlin 1'84. Holandia 242. Nowy Jork 522'50. Londyn 23'24. Paryż 47'80. Medyolan 27'55. Praga 10. Zagrzeb 1'90. Budapeszt 0'68. Warszawa 0'13. Wiedeń 0'05 i pół. Austr. stempl. 0'05 i pół. Sofia 3'85.

Zurych, 17. maja.

(PAT.) Giełda dewiz z dnia 17. maja 1922. — Końcowe: Berlin 1'70. Holandia 242'35. Nowy Jork 522 i pół. Londyn 23'23. Paryż 47'60. Medyolan 27'45. Praga 10. Budapeszt 0'68. Warszawa 0'13. Wiedeń 0'05 i pół. Austr. stempl. 0'05 i pół.

GIEŁDA ZBOŻOWA I TOWAROWA WE LWOWIE.

(Urzędowa cedula.)

Lwów, 17. maja 1922.

Godzina 6 w wieczorem.

Ceny rozumieją się w markach za 100 kg. bez podatku spożywczego, miejsce stacya załadowania.

Pszonica: krajowa 74/75 18.400.00 — 18.800.00 Żyto: małopolskie 69/70 13.800.00 — 14.000.00 Jęczmień małopolski brow. 00.000 — 0.00.00 Jęczmień małopolski pastewny 11.400.00 — 11.800.00 Owies: małopolski 13.400.00 — 13.600.00 Kukurudza: kraj. 12.300.00 — 12.700.00 Kukurudza: rumuńska stacya Śniatyn 0.000.00 — 00.000.00 Ziemniaki: gorzelniane 0.000.00 — 0.000.00, Ziemniaki: jadalne 0.000'00 — 0.000.00 Fasola: biała 00.000.00 — 00.000.00 Fasola: kolor. 13.200.00 — 14.200.00 Groch: pol. 11.800.00 — 12.000.00 Groch: Victoria 00.000.00 — 00.000.00 Bobik: 0.030.00 — 00.000.00 Wyka: 10 700.00 — 11.800.00 Mieszanka: pastewna wziarnie 0.000.00 — 0.000.00 Łubin: 7.800.00 — 8.000.00 Hreczka: 11.600 — 12.000.00 Mąka: żytnia 70 pr. 20.700.00 — 21.000.00 Mąka: żytnia 60% 21.700.00 — 22.000.00 Mąka: pszenna 60% 28.000.00 — 28.300.00 Mąka: pszenna 50% 30.000.00 — 30.300.00 Mąka: pszenna 40% 31.800.00 — 32.100.00 Otręb: pszenny 8.200.00 — 8.600.00 Otręb: żytni 8.200.00 — 8.600.00 Makuchy: lniarne i konopny 0.000.00 — 0.000.00 Makuchy: rzepakowy 0.00000 — 0.000.00 Worki: jutowe wyrobu Stradom. Warta Częstochowianka 75 kg. za szt. 425 — 460 — Worki: używane dobre za szt. 300 — 350 — Koniczyna czerw. kraj. 000.000 do 000.000 Słoma prasowana 2.300 — 2.600 Siano wołyńskie 0.000 — 0.000 Siano słodkie krajowe 5.400 — 5.800 Rajgras 00.000 — 00.000 Len 00'000.00 — 00.000'00 Kasza hreczana 23'600 do 24.600 trans. 00.000.

LWOWSKA GIEŁDA ZBOŻOWA.

Lwów, 17. maja.

Wielkie obroty w życie po cenie niższej 13.900 i 14.000. Loco stacya załadowcza. Obroty w grochu polnym po 11.800. Silna podaż w ziemniakach, przy zupełnym braku popytu. Mąka bardzo poszukiwana. Tendencja chwiejna, usposobienie bardzo ożywione. Następne zebranie w piątek dnia 19 maja br. o godz. 11 przed ręką

OGŁOSZENIA

NEKROLOGIA

+

Julian WASYLEŃKI

obywatel ziemski i dyrektor dóbr

zmarł po długich a ciężkich cierpieniach, za parzony św. Sakramentami, dnia 17. maja b. r. przeżył 55 lat.

W nieutulonym żalu pogrążona żona z dziećmi i rodziną zaprasza krewnych, przyjaciół i znajomych na obrzęd pogrzebowy, który odbędzie się w piątek, dnia 19. maja 1922 r., o godz. 3-ej po południu z krypty kościoła OO. Bernardynów na cmentarz Łyczakowski. 5794

NAUKA I WYCHOWANIE

Wieczorne kursa handlowe dla osób starszych (pań i panów) pod kierunkiem Dr. Petyniaka-Saneckiego prof. Akademii handl. Nowy kurs 1 czerwca. Wpisy od 5—7, Franciszkańska 9. 3890

POSADY I PRACE

Osoba inteligentna poszukuje miejsca u wdowca lub na plebani jako gospodyni, posiada b. dobre polecenia, doskonale zna się na kuchni. Administracja gazety Porannej „Uczciwość”. 3886

Ukończona konserwatorystka władająca jęz. francuskim i niemieckim poszukuje posady na wyjazd za utrzymanie. Adres do Admin. pod „Wyjazd”. 3512

KUPNO, SPRZEDAŻ, ZMIANA

12 aptek i 12 drogueryj znakomicie prosperujących sprzedaje za bezcen „Pharmediator” Poznań, Słow a ckiego 35. 3795

Z powodu wyjazdu sprzedaje się aparat kinematograficzny systemu „braci Pathé”, ekran, ławki. Cena umiarkowana. Adres: Żółkiew, Glińska 50. Kinematograf. 3879

Kupię kamienicę z komfortem, pośrednictwo wykluczone. Oferty przyjmuję Tarnowskiego 20, parter na prawo. 3885

Pasy skórzane pierwszej jakości, transmisyje, koła pasowe poleba „Pilot”, Lwów, Batorego 4. 5611

Tokarnie, strugarki, wiertarki, heblarki, pily taśmowe, cyrkularki, wielokrążki, windy, transmisyje, pasy, poleca „Pilot” Lwów, Batorego 4. 3382

ZGUBIONO — ZNALEZIONO

Kto by znalazł index uniwersytecki Nr. 5254 uprasza się o złożenie w Administracji. 3891

ROZMAIŁE

Poszukuję wspólnika do postawienia młyna o 2 walcach blisko Lwowa w bardzo odpowiednich warunkach przy gościńcu. Zgłoszenia poważnych reflektantów z odpowiednim kapitałem, Biuro Niemczyńskiego, Lwów, plac Akademicki 3. 3886

Poszukuję spółnika cichego do uruchomienia cegielni, potrzebny kapitał pół miliona, za które wypłacać będą miesięcznie 35 tysięcy. Zwrot kapitału po roku. Oferty M. Jasiński, Krzeszów przez Rudnik n/Sanem. 5774

Baczność Panie i Panowie!

Znany Zakład fryzjerski PILITZERA przy ul. Pańskiej 1.16, po zupełnym odnowieniu, utworzył osobny oddział dla fryzjerstwa damskiego. Pierwszorzędne siły fachowe wykonują precyzyjnie wszystko wchodzące w ten zakres, a więc: najnowsze fryzury damskie, ondulacje, mycie głowy, masaż twarzy, roboty perukarskie. Osobne salony dla Pań. Rutynowana manicurzystka. 3990

CZAS
odnowić przedpłatę

Józef BEZDEK Lwów, Pańska 15 ⁵⁷⁹⁸
poleca po cenach konkurencyjnych**GARNITURY**
SKÓRĄ
I JEDWABIEM
KRYTE**BIURKA**
AMERYKAŃ-
SKIE FIRMY
THONET**WISZADŁA**
STOLIKI
POD MASZYNĄ
DO PISANIA**ETAŻERKI**
KWIETNIKI, FO-
TELEBIUROWE
I KRZESŁA**ŁÓŻKA**
SKŁADANE
ZAWSZE
NA SKŁADZIE**Egzema, liszaje, swędzenie skóry**

usuwa radykalnie maść

„Lain Age“

wyrobu laboratorium chemiczno-farmaceutycznego A. GASECKIEGO w Warszawie, Freta 16. — Sprzedają apteki i składy apteczne. 3637

WÓZKI, KOSY I ŁÓŻKA

dla dzieci. Meble ogrodowe i salonowe, kosze i walizy podróżne, kosze na kwiaty. SERSO, kółka i szpady do zabawy hurtownie i drobniogowo, bajecznie tanio poleca w olb zymim wyborze

A. Koniewicz
Lwów, Batorego 14. 5650**MOTORY elektryczne**

i 10 koni ropne 15. 16 i 5 koni oraz wszelkie artykuły techniczne poleca ze składu Zakład techniczny i biuro inżynierskie STANDART, Kraków, ul. Grodzka 1. 25. Adres telegraficzny: Standard—Kraków. 5726

Kopalniaki

progi sosnowe i dębowe, deski 20—33 mm. grube w w większych ilościach zakupi „Standard“, Kraków, Grodzka 25, Adr. teleg.: Standard Kraków. 5725

Rakiety piłki, meczy tenisowe, siatki, hamaki, piłki nożne, dętki zapasowe, pompy, buty, kostiumy futbolowe, sztuce, nagolenniki, dyski, oszczepki i tyczki poleca J. ROSENMAN, Akademicka 26. 5687**Kaspry** oryginalne do młynów, pasy, wiązanie do zboża nadeszły. ceny konkurencyjne. „Pilot“, Lwów, Bator5go 4. 5689**CHOROBY PIERSIOWE**

radykalnie leczy

„Balsam Thiocolan Age“

wyrobu laboratorium chemiczno-farmaceutycznego A. Gaseckiego, Warszawa, Freta 16. Sprzedaj w aptekach za receptą WP. lekarzy. 3652

Kompletne urządzenie młyna sprzeda
„TOPAS“ Lwów, ulica Kraszewskiego 1. 19a. 3835**Sieczkarnie**

dwunożne, całożelazne na stole trzynożnym dla osad żołnierskich, syndykatów, Kółek rolniczych itp. itp. dostarcza 3824

„Pion“ Lwów, Lwowska 48
telefon 476.2—3 pokoi z kuchnią
poszukuje.Zgłośz. u fir. Ch. STADLER
Lwów, ul. Jagiellońska 15. 3882**Dr. Regina Reichenstein-Nadłowa**

ordyn. w chorobach skór. i wener. dla kobiet od 8—9 i od 2—4 pop. pl. Halicki 7 (uad kawiarnia Contralną). 3623

Specyjalista chorób skórnych i wenerycznych
Dr. MICHAŁ SALPETER,
Lwów, Sykstaska 17, ord. od 8—9 i 12—6. 3313Specyjalista chorób skórnych i wenerycznych
Dr. J. MUND b. sekundaryusz szpitala wiedz. i lwowskiego powrócił i ordynuje od 11—1 i 3—6 Lwów, Asnyka 1 (róg Pańskiej). 3678

Dnia 20 maja 1922 r. po zupełnym odnowieniu i odrestaurowaniu zostanie otwartą:

Pierwszorzędna Kawiarnia i Restauracja
„RENESESANS“
we Lwowie, 3 Maja 12, parter

poleca:

śniadania i kolacje oraz pierwszorzędnej jakości rozmaite napoje krajowe i zagran. Bar poznański obficie zaopatrzonej w przekąski i napoje.

Największy lokal w całej Polsce, miejsca około 1000 osób.

Rendez-vous świata eleganckiego i kulturalnego.

— Dla wygody gości wprowadzono — w osobnych salach dozwolone gry w karty, szachy, domino, bilard i t. d. Codziennie wieczór koncert słynnej orkiestry symfonicznej pod batutą znakomitego kapelmistrza i znanego harfisty p. Jakubiczka. 3399

Fabryka ksiąg handlowych

Kufzer i Ska w Cieszynie

poleca bilety wstępu, registratury, księgi handlowe, amerykańskie i t. d.

Główny skład: Dom Handlowy
Zlecenia wykonuje się odwrotnie! 3606**FL. KRAUSE**

Lwów, ulica Skarbkowska 1. 35.

Wapno budowlane,

palone z doborowego wapienia 98%, tłuste i wielce wydajne, o gwarantowanej wydajności, — poleca do dostawy terminowej, po cenach znacznie obniżonych: Firma „CUNIO“ Wapienniki, Kamieniołomy i Biegialne, Ska z ogr. odpow. Lwów, ul. Legionów 1. Adres telegr. „Rnoska“ Tel. Nr. 304.

KLEJ stolarski

żelatynę jadalną i techniczną, glicerynę, oleinę, stearynę, oraz nawozy sztuczne sprzedaje hurtownie: Pierwsze Małopolskie Towarz. Akc. dla Przemysłu chemicznego

Lwów, ul. Podleskiego 8.
Kupuje natomiast Kości w każdej ilości. 5734**Blachy zbiornikowe**

6, 10 mm. grube, dźwigary, szyny kolejowe normalno i wązkotorowe,

żelazo betonowe

zakupi STANDARD, Kraków, Grodzka 25, Adr. telegr. Standard—Kraków. 5727

Maszyny do szycia

i przybory do tychże, płaszczki węże rowerowe i wszelkie artykuły sportowe poleca najtaniej Abraham FRIEDFELD, Lwów, Jagiellońska 9. Wysyłka na prowincję odwrotnie. 5779

TOHAN Spka z ogr. por. Wiedeń, I. Börseplatz 6.
oddział towarowy ANGLO AUSTRIAN LTD.

Kosy styryjskie

Sierpy Redtenhachera

Maszyny obróbcze
do drzewa

na składzie we Lwowie u

Polskiego Towarzystwa Handlowego S. A.
ul. Kollataja 8. 3850**NAJWYBODNIJSZE GUSTA**

eleganckich Pań zadowol: Pracownia sukien i kostiumów damskich M. BOJASZYŃCIEC, ulica WROŃSKA 8. II. p. 3889

! Nie można taniej!

Tylko za 4.500 Mk.

Zegarek S. „ANCRE“ patent (nie cylinder) wysyłam za zaliczeniem pocztowym po otrzymaniu zamówienia (bez zaliczki), elegancki i mocny, kieszonkowy, odkryty, męski, płaski zegarek syst. „CHRONOMETR“, z czarnej angielskiej stali, chód uwięziony na kamieniach „REMONTOIR“. Specjalne urządzenie zabezpiecza sprężynę od uszkodzenia. Cena niywała, na krótki czas tylko 4500 Mk. 2 szt. 8500 Mk.

5 szt. 12.000 Mk. Zegarki wysyłam wyregulowane do sekundy z gwarancją za prawidłowy chód na 5 lat. Koszta przesyłki i opakowania na rachunek kupującego. Zamówienia proszę adresować: Przedstawiciel szwajcarskich zegarków

Warszawa, Józef Jakubowicz
Sienna 27, d. wI.

Bez wszelkiego ryzyka! Jeśli towar się nie spodoba przyjmuję z powrotem i zwracam pieniądze. Utrzymuję codziennie dużą ilość podziękowań od moich P. T. Klientów za wysłany dobry towar i powtórne zamówienia. Wobec braku miejsca podają tylko niektóre z nich:

1. Wielmożny Panie Jakubowicz w Warszawie. Zawiadamiam WP. że zegarek genewski otrzymałem, opłaciłem na pocztę, bardzo jestem zadowolony i bardzo Panu dziękuję za życzliwe wysłanie. Pozostaje z poważaniem Władysław Kosinski, m. Grajewo.

2. WP. Zegarek odebrałem, za który serdecznie dziękuję, I. Blaszkowski, m. Hrubieszów ziem. Lubelska.

3. Sz. Panie! Posyłki odebrałem, za które uprzejmie dziękuję. Postaram się zarekomendować swoim znajomym, z szacunkiem A. Dobrowolski m. Kazimierz ziem. Kielecki.

4. Sz. Panie! Dziękuję Sz. P. za wysłany mi zegarek i uprzejmie proszę wysłać mi zegarek „Chronometr“ lepszego gatunku na 15 kamieni jak najprędzej za zaliczeniem pocztowym. M. Jędrzejów, ziem. Kielecka, Mieczysław Brokowski.

5. Sz. P.! Bardzo dziękuję za wysłanie mi 4 zegarków. Jestem bardzo zadowolony, są niedrogie i prawidłowo pokazują godziny. D. Nowik, Rudniki.

6. Sz. Panie! Przesłane przez firmę zegarki „Chronometr“ okazały się podług zaświadczenia rzeczoznawców warte o wiele więcej niż zapłaciłem, prztem okazały się odpowiednio do rozdania moim uczniom jako nagrody, s zatem proszę firmę, o niezwłoczne wysłanie jeszcze 5 sztuk takich zegarków. Ks. Andrzej Ewdekim, m. Stanisławów. 5731

KAWIARNIA „UDZIAŁOWA” na rogu ul. Pańskiej i Piekarskiej (naprzeciw hotelu Krakowskiego) poleca wyśmienitą kawę i wielką ilość gazet. 3769

ZADAJCIE POLECANA PRZEZ P. T. LEKARZY

JODOWĄ SOL KAPIELOWĄ „JODORAD”

PRZECIWKO BOŁOM REUMATYCZNYM, SKROFULOZIE, GOŚCOWI, ZAPALENIU STAWÓW, GRUŻLICY KOŚCI I T. P.

GŁÓWNE SKŁADY NA WOJEWÓDZTWO LWOWSKIE:

LWÓW, Hurtownia aptekarska **PIOTR MIKOLASCH** i Ska

PRZEMYŚL, Hurtownia aptekarska **W. MUSZYŃSKI**, ul. Franciszkańska.

„JODORAD”

Tow. dla eksploatacji soli kapiełowych **STANISŁAWÓW**, Baturego 5. 3877

DOM HANDLOWY

M. Apstein, Warszawa

Sznatarska 10, Telefon 405-85

Hurtowna sprzedaż 5789

Rur Gazowych i Kotłowych, Blachy, Żelaza i in. artykułów

ŻELAZNYCH I TECHNICZNYCH

WEGIEL

GÓRNOŚLĄSKI, DĄBROWIECKI I JAWORENICKI

WE WSZYSTKICH GATUNKACH DOSTARCZA POD GWARANCYĄ 590

„MERKATOR”

KRAKÓW, RYNEK GŁÓW. 17.

Dr ANNA ROGUTOVA ul. Sykstuska 43a, I. p. ordynuje w chorobach skórnych i wenerycznych od 3-4 po poł. 3597

Ważne dla przyszłych mężatek!!!

Wiedeńską bieliznę damską dla wypraw ślubnych oraz konfekcję damską i dziecięcą, jakoteż pończochy jedwabne i półjedwabne w różnych kolorach i rękawiczki, poleca po cenach konkurencyjnych firma

F. Weintraub, Lwów, ulica Legionów 19. 5752

HURTOWNIA KOLONIALNA

Lwów, Kl. Tańskiej 1. 3.

Adres telegraf. „HURT”. Telefon Nr. 714. poleca pp. Kupcom, Kooperatywom, Współdzielniom itp. wszelkie towary kolonialne i korzenne, czekolady i cukry, śledzie w beczkach i puszkach, artykuły do prania, mydła toaletowe itp.

SKŁADNICA FABRYCZNA: cykoryi „Cleba”, zapalek „Blonie”, kawy słodowej „Kneippa”, proszku mydłanego do prania „1900”, proszku mydłanego do prania „Bielnik”, pros ku do czyszczenia „Promyk”, pasty do obuwia „Koniczynka”, czekolady fabryki „Goplana”, zapraw do zup i sosów „Gribul”. 5707

KRAJOWY ZAKŁAD DLA PRZEMYSŁU FABRYCZNEGO

„Rolindustria” S. A.

Biura: Lwów, ul. Fredry 9.

Telefon 653.

Zakłady fabryczne: Lewandówka pod Lwowem.

(Własna bocznica kolejowa „Industria”)

poleca

Turbiny wodne zastęstwo światowej sławy fabryki J. M. VOITHA St. Pölten

Lokomobile parowe zastęstwo fabryki R. WOLFA w Magdeburgu

Maszyny młyńskie i wszelkie przybory młyńskie pierwszorzędných fabryk

Magazyny bogato zaopatrzone w aspiratory, tryery, łu-szczarki, walce, cylindry, elewatory etc. Perlaki automaty-czne najnowszej konstrukcyi. Kamienie młyńskie z oryginal-nych francuskich surowców i naturalnego szmerglu fabryki J. Trappa w Pilźnie (Czechy).

**Budowa Kompletnych młynów i za-
kładów o sile wodnej.**

Ceny niskie.

562²

Oferty odwrotnie i bezpłatnie.

Poszukujemy lokalu
na magazyn. **POLSKI
LLOYD.** Kościuszki 22. 3883

Brylanty

złoto, platynę, srebro i wszelką biżuterję kupuję i płacę horrendalne ceny 2908

I. SELIGMAN, pl. AKADEMICKI 1. 4.
500 Mk., Obrączki ślubne za fason 500 Mk.

Powiatowa Komenda Uzupelnień Lwów-Miasto.

L. 1587/22 Tj.

Lwów, 16. maja 1922

Wezwanie

dla wszystkich oficerów rezerwy (bezterminowo urlopowanych) zamieszkałych stałe we Lwowie.

W myśl rozkazu M. S. Wojsk. Oddz. V. Sztabu L. 16800/V. Ewid. z dnia 1. maja 1922, wzywam wszystkich oficerów rezerwy (bezterminowo urlopowanych), zamieszkałych stałe we Lwowie, do jawienia się z dokumentami zwolnienia w Powiatowej Komendzie Uzupelnień Lwów—Miasto (ul. Sykstuska 1. 39), w następującym porządku, celem uzupełnienia dat personalnych żądanych przez M. S. Wojsk.:

Oficerowie, których nazwiska zaczynają się od litery:

A, B dnia 20., C, D, E, F dnia 21., G, H dnia 22., I, J, K dnia 23., L, Ł, M dnia 24., N, O, P, R dnia 25., S dnia 26., T, U, W dnia 27., X, V, Z dnia 28. maja 1922 r.

Nie stosujący się do tego rozkazu będą pociągnięci do odpowiedzialności w myśl postanowień zawartych w rozporządzeniach M. S. Wojsk. Oddz. I. Sztabu I. 348/Tajne/IV. 21 wzgl. L. 717/Tajne/21.

Kurzbauer pptk.

5791

Komendant.